

TUTÚ NÍ CADÚHA TĒ PĀBLŪ QUIHIⁿ NDAHA ÑÁYIU ÑUÚ RÒMÁ

Té Pāblū cādūha-dé tutú quihíⁿ ndaha ñáyiū xñndecu ichi Xítóhó Jesucristú ndécú ñuú Rómá

¹ Yúhú té Pāblū xínú cuèchi-í núú Xítóhó Jesucristú, chi mee Yă Ndiöxí ní cachí-gá sá cùu-í ñⁿ tée cáháⁿ tnúhu-gá núú ñáyiū, te tnúhu-gá cùu-xí tnúhu sá cáháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó, núu ñu-gá ní tendaha ñàha-gá xii-í xícá cùu-í cáháⁿ-í tnúhu-gá.

² Te ndée şanaha ñí cachí Yă Ndiöxí sá dàcuítíí sàá nduu ngñndecu ndíhi ñáyiū tnúhu-gá. Te ducaⁿ ñí xáhaⁿ-gă xii cue tée ní cáháⁿ tnúhu-gá dàvâ-án ñí chídó tnùní-güedé núú tütú-gá.

³ Te tnúhu-gá sá cáháⁿ-í-a cáháⁿ-xi ñu-ni cuendá Xítóhó Jesucristú Yaá cùú Dêhe-gá. Te Dêhe-gá-án cùú-gă ñⁿ ñáyiū, te cùu-gá ñaní tnáhá ndíi Dàvií.

⁴ Te cùu-gá Yaá ñá túú tnàhí cuèchi-xi. Te ní xíhí-gá te ní ndoto-gá, te xíăⁿ cútñuní iní-ó sã cùú-gă Dêhe Yă Ndiöxí, te ío cànñu cuu-gá.

⁵ Te ñu-ni Xítóhó Jesucristú ní quide-gá ní nduu táhù-í núú Yă Ndiöxí sá cáháⁿ-í tnúhu-gá núú cuè ñáyiū ñuyíú-a cuendá quíndáá iní-yu tnúhu-gá te canchicúⁿ nihnú-yu cadá-yu nchaa nàcuáa cáháⁿ-xi, te ducaⁿ ño cuu cànñu-gá.

⁶ Te tnàhá nchòhó cùú-ndó ñáyiū sa nchícúⁿ nihnu quide-ndo nchaa nacuáa cáháⁿ tnúhu-án, chi ní

cachí Yă Ndiõxí sá nchòhó tnahá tnúhu-ndo ndìhi Xítóhó Jesucrìstú.

⁷ Te nchòhó ñáyiú xĩndecu ñuú Ròmá, ñáyiú ío cùu iní ñáhá Yă Ndiõxí, càdúha-í tutú-a daquìxi-í ndaha-ndo. Te ñu-ñi nchòhó cúú-ndó cuè ñáyiú ní cachí Yă Ndiõxí cada ndáá cundecu-ndo núú-gă. Te xìcáⁿ táhù-í núú Tătá-ó Dǔtú Ndiõxí ndìhi núú Xítóhó Jesucrìstú sá ío na chĩndee chitúu ñaha-gă xii-ndo, te ducaⁿ ndì nduú-gá ná càda te ío váha cuu iní-ndó cundecu-ndo.

Té Păblú cuìní-dé quíhíⁿ ngoto-dé cue ñáyiú xĩndecu ichi Xítóhó Jesucrìstú ndécú ñuú Ròmá

⁸ Te díhna nuu-gă càchí tnúhu-í xii-ndo sã ío ndàcáⁿ táhù-í núú Yă Ndiõxí cuèndá sá ío sàndáá iní-ndó-gă, te nchaa ñáyiú ñihí-yu tnúhu sá dúcáⁿ quide-ndo. Te Xítóhó Jesucrìstú dáyăha-gá nchaa tnúhu càháⁿ-í núú Yă Ndiõxí.

⁹ Te ndì tnahá òré càháⁿ ndìhi-í Yă Ndiõxí ducaⁿ-ñi xìcáⁿ táhù-í núú-gă cuèndá-ndó, te mee-gă náhá-gă sá càháⁿ ndáá-í, te ñu-ñi núú-gă xínú cuèchi-í ñi yùhu ñi iní-í, chi càháⁿ-í nàcuáa ní quide Déhe-gá Xítóhó Jesucrìstú cuèndá naníhí tàhù-ó.

¹⁰ Te xìcáⁿ táhù-í núú Yă Ndiõxí sá ñuú mee-gă ná càchí te sáá ñⁿ nduu quìxi coto ñaha-í xii-ndo.

¹¹ Chi ío cuìní-í cundecu ndìhi ñaha-í xii-ndo dànehé ñáhà-í ñⁿ úú tnúhu nàcuáa ío-gá chĩndee ñàha Espíritú Yă Ndiõxí xii-ndo, te ducaⁿ ío-gá cuita nducu ndèe-ndo cada-ndo nchaa nàcuáa cuìní-gá.

¹² Te ío chí ná cuăha tnàha-o tnúhu ndee iní cundecu-o ichi-gá, chi nchòhó ndìhi yúhú ío sàndáá iní-ó-gă.

13 Te nchòhó ñáyiú ndècu ndihí-í ichi Xítóhó Jesucristú na cächí tnúhu-í xii-ndo sã dúcáⁿ-ní ïo sàni iní-í quixi coto ñaha-í xii-ndo. Te cuìní-í sá òré quixi coto ñaha-í xii-ndo, te vá cuíta chiúⁿ quixi-í dàtná quidè-í òré sãngoto-í nchaa ñáyiú dava-gá ñuú ñá túú xíta chiúⁿ-í chi ío váha sàhúuⁿ-yu tnúhu càháⁿ-í, dico ñá ndácù-í quixi-í quixi coto ñaha-í xii-ndo.

14 Te yúhú yídíqui-í cáháⁿ-í tnúhu Xítóhó Jesucristú núú nchàa ñáyiú cáháⁿ tnúhu griégú, ndihí núú nchàa ñáyiú cáháⁿ dava-gá núú tnúhu, ndihí núú nchàa ñáyiú túha, ndihí núú nchàa ñáyiú ñá túú tũha.

15 Te cuëndá sá dúhá yídíqui-í cáháⁿ-í tnúhu-gá, xiãⁿ ío cuìní-í danèhé ñáhà-í xii nchaa nchòhó ñáyiú ñuú Ròmá nàcuáa ndùu tnúhu sá cáháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó.

Ío cùnuu tnúhu Xítóhó Jesucristú

16 Te yúhú ñá túú tnàhí cùcahaⁿ núú-í cáháⁿ-í tnúhu Xítóhó Jesucristú, chi cùu-xi tnúhu ío cùnuu, chi Yá Ndiõxí ní cachí-gá sá ncháá ñáyiú na quindáá iní-xi tnúhu-áⁿ te naníhí tàhú-yu. Te ní cachí-gá sá dñnanuu-gã ñáyiú isràél ngúndecu ndihí-yu tnúhu-áⁿ te dàtnùní ngúndecu ndihí ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél.

17 Te tnúhu-áⁿ dánèhé ñáhá-xí xii-o sá cúdiú-o núú Yá Ndiõxí te núu mee-ni sã quindáá iní-ó-gã dàtná cáháⁿ-xi núú tütú-gá núú cächí-xi: “Nchaa ñáyiú sàndáá iní ñáhá xii Yá Ndiõxí cúdiú-yu núú-gã, te ndècu ndihí ñahá-yu xii-gá”, duha cächí-xi núú tütú-gá.

Nchaa ñáyiú ndècu ñuyú ndècuéchi-yu

18 Te ndéé andiü tëndaha Yá Ndiöxí sá ùhú quixi sá cúú-xí nchàa ñáyiü ñá túú quide ndáá núú-gã, ñáyiü quide nchaa sá cuèhé sá dúhá. Te cuendá nchaa sá quidě-yu-áⁿ xíáⁿ ñá túú cuini-yu tñí-yu tñúhu ndáá tñúhu Yá Ndiöxí cuendá cuu-xi ñⁿ sá vãha sá cúú-xí-yu.

19 Te cuëi ducaⁿ quidé-yu dico cùtnuní ndáá iní-yu nàcuáa ndùu sá sání iní Yã Ndiöxí ndihí nàcuáa ndùu sá quidé-gã dàtná cùtnuní iní nchaa dava-gá-yu, chi ñiü-gá dánèhé ñáhá-gã xií-yu.

20 Te ni vã ndácú-ó quini-ó ñása càa-gá, te ni vã ndácú-ó quini-ó ñása càa iní-gá, te ni vã ndácú-ó quini-ó ñása quide-gá táxi tñuni-gá nchaa nduu nchaa quíú. Te cuëi ducaⁿ dico ndéé cùtnàhá ní ngáva ñuyíú ñí ngúita nchaa ñáyiü tècú tñuní váha-yu nàcuáa ndùu sá sání iní-gá ndihí nàcuáa ndùu sá quidé-gã te ducaⁿ tècú tñuní-yu cuendá nchaa sá ñí cadúha-gá ndéhé-yu ío ñuyíú-a, núu xíáⁿ vá càchí-yu sá ñà túú cuëchi-yu.

21 Te cuëi ducaⁿ ñí cutnùní iní-yu cuendá Yã Ndiöxí dico ñá túú cuini-yu canehé-yu sá yíñùhu núú-gã nàcuáa tàú-xi cunduu. Te ni ñà túú cuini-yu ndacáⁿ táhü-yu núú-gã cuendá nchaa sá vãha quide ñaha-gá xií-yu, chi mee-ni nchàa sá ñà túú vëdana nàndíhi ñùhu iní-yu. Te quidé-yu dàtná quidé ñⁿ ñáyiü ñá túú ndècu ndihí nchaa sá xini tñuní-xi. Te uuⁿ-gá uuⁿ-gá tá quidé-yu cuáháⁿ.

22 Te càchí-yu sá cúü-yu ñáyiü ío váha sàá sá xini tñuní-xi dico ñá ndáá, chi cùú-yu ñáyiü ío ñí ñíquí-xi.

23 Te ñá túú cuini-yu cáháⁿ-yu sá ío càhnu cuu Yá Ndiöxí Yaá ndécú nchàa nduu nchaa quíú, chi da

nchaa sá nĩ cadúha mée-yu quide cahnú-yu. Te ní cadúha-yu nchaa sá nàhá ñáyiu ñá túú cùdíi ndècu ñuyíú-a. Te ní cadúha-yu sá nàhá quitì ndàva, ndihì sá nàhá quitì sàcuíta ñuhu mee-xi, ndihì sá nàhá nchaa dava-gá quitì, nchaa xíáⁿ quidé cahnú-yu.

24 Te xíáⁿ nũu ní dáñá Yă Ndiöxí quidě-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá sàni iní-yu. Te xíáⁿ ío quide ndihì tnahá-yu sá cuèhé sá dúhá sàcúú-xí yìqui cuñú-yu.

25 Te ducaⁿ quidé-yu chi ñá túú sàndáá iní-yu tnúhu ndáá tnúhu Yă Ndiöxí. Te mee-ni tnũhu ndehnde sàndáá iní-yu, te nèhé-yu sá yíñùhu núú dàva sá nĩ cadúha-gá ío ñuyíú-a ndihì dava sá ndèé andiú te quide cahnú-yu, te ñá túú cächí-yu sá mée-gă ío cahnú cuu-gá, dico mee-gă xíní ñùhu-xi cáháⁿ-yu sá ío cahnú cuu-gá ni caa ni quíhíⁿ. Te ndáá ndisa sá ío cahnú cuu-gá.

26 Te sá dúcáⁿ ñà túú quide váha-yu núu xíáⁿ ní dáñá-nă Yă Ndiöxí quidě-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá sàni iní mée-yu. Te dava ñáyiu dìhí cáháⁿ ndihì tnahá-yu ndi mée dìhí-yu te ñá túú quidé-yu nàcuáa ní nduu táhũ-yu cadá-yu.

27 Te diu-ni ducaⁿ xíquide dava cue tée chi sàni cuehé sání dùha iní-güedé sá cúú-xí yìqui cuñú-güedé ndi mée tnaha tée-güedé, chi cáháⁿ ndihì tnaha ndi mee-güedé te ñá túú quide-güedé nàcuáa ní nduu táhú-güedé cada-güedé, te sá dúcáⁿ quide-güedé te ñá túú tnàhí cùu váha iní-güedé ndécú-güedé, te ducaⁿ tnàhí tàù-xi ndoho-güedé cundecu-güedé.

28 Te ñá túú tnàhí ñùhu iní-yu Yă Ndiöxí nũu xíáⁿ duuⁿ duuⁿ ní dáñá ñìhnu ñaha-gá xíí-yu sàni

cuehé sání dùha iní-yu, te quidé-yu nchaa sá ñà túú tàú-yu cadá-yu.

29 Te nchaa núú sá cuehé sá dúhá cùnuu quidé-yu. Te cue tée càháⁿ ndihí-güedé ñáyiú dñí te ñá díú ñàdihí-güedé cúŷ-yu. Te diu-ni ducaⁿ xĩquide cue ñáyiú dñí chi càháⁿ ndihí-yu cue tée te ñá díú yĩ-yu cùu-güedé. Te mee-ni sá ñà túú vãha quidé-yu sá cúú-xí tnàha ñáyiú-yu, te xihó-yu cundecu ndihí-yu sá ndécú ndihí dava-gá tnàha ñáyiú-yu, te ío sàni cuehé sání dùha iní-yu sá cúú-xí tnàha ñáyiú-yu, te ío cuédú ínŷ-yu, te sàhni tnahá-yu, te ío plètú-yu, te dándahú tnáhã-yu, te cùu úhú iní-yu cue tnàha ñáyiú-yu, te ío yiti yùhú-yu.

30 Te càháⁿ cuehé-yu cuendá nchaa dava-gá tnàha ñáyiú-yu, te cùu úhú iní-yu Yá Ndiõxí, te xio xio cuíní-yu cunuu tnúhu-yu, te mee-ni sàni iní-yu sá ío vãha cunduú-yu, te ío quide cahnú-yu mée-yu, te ío sàni iní-yu sá cadá ŷhú-yu tnàha ñáyiú-yu, te ñá túú sàndáá iní-yu ni tãtä-yu ni nãñã-yu.

31 Te ñá túú tècú tnùní-yu sá vãha, te ñá túú quidé-yu ñⁿ sá càháⁿ-yu, te ñá túú cùu iní-yu ni ñáyiú cùu ndi meé-yu, te ni dãva-gá tnàha ñáyiú-yu, te ñá túú quide cahnu iní-yu ñⁿ sá cúmãní núú tnáhã-yu, te ni ñà túú cùndahú iní-yu tnàha ñáyiú-yu.

32 Te Yá Ndiõxí ní cachí-gá sá ncháá ñáyiú ducaⁿ xĩquide quihíⁿ-yu núú ùhú núú ndàhú. Te xìní-yu sá Yã Ndiõxí daquihíⁿ ñáhã-gã xií-yu núú ùhú núú ndàhú sá dúcãⁿ quidé-yu, dico uuⁿ-gá quidẽ-yu chi vãha-gá cúú iní-yu cue ñáyiú quide datná quidé mée-yu.

2

Yá Ndiõxí cada ndáá-gá cuéchi nchaa ñáyi ndècu ñuyú

¹ Te nchòhó ñáyi cächí sá ïo ndècu cuéchi dava-gá ñáyi tnàhá-ndó ïo ndècu cuéchi-ndo cuéi nágá ñáyi cùu-ndo, chi tnàhá-ndó quide-ni-ndo nchaa nacuáa quide dava-gá ñáyi cächí-ndó ndècu cuéchi-xi, te sá dúcáⁿ càháⁿ-ndó sã ndécú cuéchi ñáyi-áⁿ te dàcaa-ndo cuéchi díquí-ndó chi tnàhá-ndó quide-ndo datná quidě-yu.

² Te nchoo xìní-ó sã Yă Ndiõxí ío váha cùtnuní iní-gá nàcuáa cada ndáá-gá cuéchi ìⁿ ìⁿ nchoo ñáyi ndècu ñuyú-a, chi daquihíⁿ-gá nchaa ñáyi quide nacuáa ní cáháⁿ-í núú ùhú núú ndàhú.

³ Te nchòhó ñáyi ìⁿ-ni quide ndihí ñáyi cächí méé-ndó sã ndécú cuéchi-xi dacuitíí sã ná cháhu-ndo núú Yă Ndiõxí sá dúcáⁿ quide-ndo.

⁴ Te ñá túú cùu váha iní-ndó sã Yă Ndiõxí cùndàhú iní ñáhá-gã xii-ndo, te ni ñà túú cùu váha iní-ndó sã ïo cuíní-gá cada càhnu iní-gá nchaa sá ñà túú vãha quide-ndo, te ni ñà túú quide cuendá-ndó sã Yă Ndiõxí quidé vãha ñaha-gã xii-ndo cuendá cuíní-gá sá nchòhó ndixi túu iní-ndó sã ñà túú quide váha-ndo ndècu-ndo.

⁵ Te nchòhó cúú-ndó ñáyi ío sàá iní-xi, chi ñá túú cuíní-ndó ndixi túu iní-ndó sã ñà túú quide váha-ndo ndècu-ndo, te xíãⁿ núu ío-gá tá cùu vai tnúndòho sá cúú-xí-ndó. Te na sàá nduu tnúhu ndòho tnúhu ndàhú te ío ndoho-ndo, chi Yá Ndiõxí cada ndáá-gá nàcuáa ndùu cuéchi-ndo.

⁶ Te dàvá-áⁿ cada ndáá Yă Ndiõxí nchaa nàcuáa ndùu nchaa sá ñí quide ìⁿ ìⁿ ñáyi ndècu ñuyú-a.

7 Te nchaa ñáyiú nchìcúⁿ nihnu-ni quìde mee-ni sá vâha, ñáyiú-áⁿ nduu táhũ-yu cundecú-yu ndihì Yá Ndiõxí ñi caa ñi quíhíⁿ, te ducaⁿ quìde váha-yu chi cuìní-yu sá Yá Ndiõxí cuu váha iní ñáhá-gă xii-yu, te cuìní tucú-yu nduu táhũ-yu núú ïo váha càa ndecu Yá Ndiõxí cundecú-yu ñi caa ñi quíhíⁿ.

8 Te ío cùdééⁿ-gă núú nchàa ñáyiú ñũhu iní mee-ni sã cúú-xí mèe-xi, te ñá túú sàndáá iní-yu tnúhu ndáá chi mee-ni sã cuèhé sá dúhá quìdé-yu.

9 Te nchaa ñáyiú ducaⁿ xĩquide ío ndíhú iní-yu. Te díhna-gă ñáyiú isràél ngüíta-xi ndohó-yu, te dătnùní ngüíta-xi ndoho nchaa ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél.

10 Te nchaa ñáyiú ní quìde váha, te Yá Ndiõxí cada-gă te ngúndecú-yu núú ïo váha càa ndecu-gă, te cachí-gă sá ñi quìde váha-yu, te ío váha cuu iní-yu cundecú-yu. Te díhna-gă ñáyiú isràél ñáyiú ní quìde váha ducaⁿ càda ñaha-gă xii-yu, te dătnùní ducaⁿ càda ñaha-gă xii ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél ñáyiú ní quìde váha.

11 Te ñá túú quìde cuendá-gă cuèi náí ñáyiú cùú-yu.

12 Te nchaa ñáyiú ndècu ndihì nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, Yá Ndiõxí cada ndáá-gă cuéchi-yu nàcuáa càháⁿ nchaa tnúhu-áⁿ. Te nchaa ñáyiú ñá túú ndècu ndihì tnúhu ní chídó tnùní ndíi-áⁿ, Yá Ndiõxí vá cádá ndáá-gă cuéchi-yu nàcuáa càháⁿ nchaa tnúhu-áⁿ. Dico nchaa ñáyiú quìde nándi sá cuèhé sá dúhá dàcuítíi cuíta ni-hnú-yu cuèi ndècu ndihí-yu tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés àdi ñá túú ndècu ndihí-yu.

13 Te nchaa ñáyiú dicó-ni sàcúndedóho nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés te ñá túú tní^ñ-yu, ñáyiú-áⁿ ñà túú cùdú^ñ-yu núú Yá Ndiöxí, dico nchaa ñáyiú tní^ñ nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi, ñáyiú-áⁿ càchí Yá Ndiöxí sá cùdú^ñ-yu núú-gă, chi ñá túú-gă cuéchi-yu ndècu núú-gă.

14 Te nchaa ñáyiú ñá túú ndècu ndíhi tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te núú quidé-yu nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi te cùu-xi ñⁿ sá sání tnàhí iní méě-yu cadá-yu, te sá sání ìní-yu-áⁿ cúú-xi ñⁿ tnúhu váha sá sánú ìchi ñaha xií-yu nàcuáa cada váha-yu cundecú-yu.

15 Te sá dúcáⁿ quidé-yu xiăⁿ cùtnùní sá sání ìní-yu dàtná càháⁿ tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés cada ñáyiú isràèl, te ïo váha cùtnùní iní-yu nchaa nàcuáa quidé-yu chi ndixi túú iní-yu òré ñá túú quide váha-yu.

16 Te sáa nduu te Yá Ndiöxí cùñaha-gă xii Xítóhó Jesucristú cada ndáá-gá nchaa cuéchi ñáyiú, nchaa sá sání iní méě-yu ndùu yuhu, te cada-gá dàtná càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa naníhí tàhú-ó, tnúhu sá dánèhé ñàhà-í xii-ndo.

Cuèndá ñáyiú isràèl ndíhi cuèndá nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés

17 Te nchòhó ñáyiú isràèl nchaa-ndo cùu-ndo ndí mee-í, te càchí-ndó sã nchìcúⁿ nihnu-ndo quide-ndo nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés nũu xiăⁿ ndécú vãha-ndo, te càchí-ndó sã ïo càhnu cuu-ndo sá ndécú ndíhi-ndo Yá Ndiöxí.

18 Te cùtnùní iní-ndó nchàa nacuáa cuení Yá Ndiöxí cada-ndo, te sá dúcáⁿ nchìcúⁿ nihnu-ndo quide-ndo nacuáa càháⁿ tnúhu-áⁿ xiăⁿ cùtnùní iní-ndó nchàa sá ïo-gá váha xìni ñuhu-xi cada-ndo.

19 Te cächí-ndó sǎ ǐo váha xìní-ndó cànuichi-ndo nchaa ñáiyu ñá túú cùtnuní iní-xi, te cächí tucu-ndo sǎ ǐo váha xìní-ndó nà canu ichi-ndo nchaa ñáiyu ndècu ichi cuehé ichi duha.

20 Te sànu ichi-ndo nchaa ñáiyu ǐo ñi ñíquí-xi, ndihí nchaa ñáiyu vitna ta tècú tnùní nchaa sá vǎha, te ducaⁿ quide-ndo chi ndècu ndihí-ndo nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te tnúhu-án cúú-xí tnúhu ndáá, chi sànu ichi ñaha-xi xii-ndo nacuaá cada-ndo.

21 Te nchòhó dàcuaha-ndo ñáiyu nàcuáa cada-yu, te mee-ndo ñà túú dàcuaha-ndo cada-ndo nchaa nacuaá tàú-xi cunduu, te xǎhaⁿ-ndo xii-yu sá vǎ cúú dùhú-yu te mee-ndo dùhu-ndo.

22 Te dàcuaha-ndó-yu sá cuè téé vá cúú cǎháⁿ ndihí-güedé ñáiyu ñíhí te núu ñá díú ñàdihí-güedé cúú-yu, te ducaⁿ-ni cuè ñáiyu ñíhí, vá cúú cǎháⁿ ndihí-yu téé te núu ñá díú yí-yu cùu-güedé. Te nchaa sá xǎhaⁿ-ndo vǎ cúú càda ñáiyu te mee-ndo quide-ni-ndo, te xǎhaⁿ-ndo xii-yu sá vǎ cǎnèhé-yu sá yíñùhu núú nchàa sá cächí-yu cùu ndiòxí-yu, te mee-ndo nèhé-gá quidé-ndó, chi dùhu-ndo nchaa sá ndécú vèñúhu.

23 Te cächí-ndó sǎ ǐo cùnuu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te ñá túú quide-ndo nchaa nacuaá ní cǎháⁿ ndíi, te sá dúcáⁿ quide-ndo-án te dàquee tíhú-ndó Yǎ Ndiòxí.

24 Te quèe ndáá-xi nàcuáa cǎháⁿ-xi núú tütú Yǎ Ndiòxí nàcuáa quide-ndo-án nùú cächí-xi sá ncháá ñáiyu ñá túú cùu ñáiyu isràél cǎháⁿ cuèhé-yu cuèndá Yǎ Ndiòxí sá cuèndá-ndó.

25 Te nchòhó ñáiyu isràél nchaa-ndo cùu-ndo ndi mee-í, te tnàhá-ndó ndècu ndihí-ndo seña ñi-ndo,

te váha-ni sá dúcáⁿ te núu quide-ndo nchaa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés. Dico núu ñá túú quide-ndo nchaa nacuáa ní cáháⁿ ndíi ña, te ñá túú nándíhi-xi sá cúú-ndó ñáiyu israhél cuèi ndècu seña ñi-xi.

²⁶ Te nchaa ñáiyu ñá túú ndècu ndíhi seña ñi-xi, te núu quidé-yu nchaa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, te cúú-yu dàtná cue ñáiyu ndècu ndíhi seña ñi-xi, chi quidé-yu nchaa nacuáa ní cáháⁿ ndíi.

²⁷ Te ñáiyu ñá túú ndècu ndíhi seña ñi-xi, te núu na càdá-yu nchaa nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, te ñáiyu-án cachí-yu sá ñà túú quide ndáa nchaa nchòhó ñáiyu ndècu ndíhi seña ñi-xi, chi ndècu ndíhi-ndo nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi te ñá túú quide-ndo nacuáa cáháⁿ tnúhu-án.

²⁸ Te nchòhó ñáiyu israhél, ñáiyu nchìcúⁿ ni-hnu-ni quide nchaa nacuáa ta quide tnahi-ndo véxi, ñá túú quide-ndo sá cúú-ndó ñáiyu israhél, te mee-ndo ndècu seña ñi-ndo dico ñá túú quide-ndo nacuáa tàú-xi cada nchaa ñáiyu ndècu seña ñi-xi, te mee-ni seña-án sàha-ndo ñi-ndo te ñá túú quide-ndo nacuáa cuìní Yá Ndiöxí cada-ndo.

²⁹ Te nchaa ñáiyu sàndáa ndisa iní-xi Yá Ndiöxí, ñáiyu-án cúú ndisá-yu ñáiyu israhél, te sa ní nduu ndoo ní nduu nine iní-yu chi Espiritú Yá Ndiöxí ducaⁿ ñi quide-xi, dico ñá díú sã sãha-yu seña ñi-yu dàtná ní cachí ndíi Moisés. Te ñáiyu-án cúú váha iní ñáhá Yá Ndiöxí xií-yu cuèi ñá túú cáháⁿ váha tnàha ñáiyú-yu cuèndá-yu.

3

¹ Te sá dúhá cáháⁿ-í te ió dava ñáiyu quesàhá-yu sá ííⁿ-ní cùu ñáiyu ñá túú cùu ñáiyu israhél ndíhi

nchoo ñăyiu isràél, te quesaha tùcú-yu sá ìíⁿ-ní quide tucu-xi cuéi na cuăha àdi vá cuăha sèñá ñí^í-yu.

² Dico yúhú càchí-í sá ncháá ñăyiu isràél ío-gá cúnùú-yu, chi ío titní núú sã vãha ní quide ñaha Yã Ndiöxí xii-yu, chi ní sãñaha-gã tnúhu-gá ndécú ndìhí-yu.

³ Te davá-yu ñá túú cuení-yu cada ndáá-yu, dico ñá díú sã xǎⁿ te cùyica iní Yã Ndiöxí ñá túú quide ndáá-gá.

⁴ Dico ñáhá chi xini ñuhu-xi sá ncháá ñăyiu cada cuendá-yu sá Yã Ndiöxí cúú-gã Yaá quidé ndáá cuítì, te cuéi nchaá-yu na càchí-yu sá ñà túú quide ndáá-gá, dico mee-gã chi quide ndáá-ni-gá. Te núú tùtú-gá càháⁿ-xi nàcuáa ní xáhaⁿ ìíⁿ tée ní xíndecu ndée sanaha xii-gá, te duha ní xáhaⁿ-dẽ:

Yòhó Dútú Ndiöxí, cùtnuní iní ñăyiu sá ìo ndáá càháⁿ-n,

te cùnunu nahi-ni tnúhu-n cuéi òré càchí ñăyiu sá ñà túú càháⁿ ndáá-n.

Duha ní xáhaⁿ tée ndée sanaha-ãⁿ xii-gá càchí-xi núú tùtú-gá.

⁵ Te cuendá nchaa sá cuèhé sá dúhá quide ñăyiu, xǎⁿ cútnuní iní-yu sá Yã Ndiöxí cúú-gã Yaá ío váha quide ndáá, chi mee-gã ñá túú dùcaⁿ quide-gá. Te cuéi ducaⁿ dico vá cání ìní-yu sá Yã Ndiöxí ñá túú quide ndáá-gá sá dándòho ñaha-gá xii-yu na sàa nduu, te núú ducaⁿ na càni iní-yu, te sàni iní-yu dàtná sání iní cue ñăyiu ñá túú ndècu ichi-gá.

⁶ Te vá dúcáⁿ càni iní-yu, chi núú Yá Ndiöxí ñá túú quide ndáá-gá ñá, te vá cúú càda ndáá-gá nchaa cuéchi cue ñăyiu ñuyíú-a te núú ducaⁿ.

⁷ Te núu yúhú ná càni iní-í cáháⁿ-í ìⁿ tnúhu ndehnde, te sá tnúhu-áⁿ te cani tucu iní-í sá quidé càhnu-gá-í tnúhu ndáá tnúhu Yá Ndiõxí, te sá dúcáⁿ ná cáháⁿ-í te cani tucu iní-í sá vǎ cúú cáháⁿ Yǎ Ndiõxí sá ndécú cuèchi-í.

⁸ Te núu na càni tucu iní-í sá vǎha-gá cada-í nchaa sá cuèhé sá dúhá cuendá Yǎ Ndiõxí cada-gá sá vǎha, dico ñá ndáá. Te ío ñáyiu cáháⁿ cuèhé cuendá-í te cǎchí-yu sá díú-ní dùcaⁿ dacuaaha-í ñáyiu dico ñá ndáá sá dúcáⁿ dǎnehé-í-yu, te ñáyiu-áⁿ nacháhu-yu tnúhu cáháⁿ-yu, chi ducaⁿ tàú-xi cunduu.

Nchaa ñáyiu ñuyúú-a ndècuéchi-yu

⁹ Te vitna cǎchí dava ñáyiu sá ïo-gá cúnùu nchoo cue ñáyiu isràél dǎcúúxí dǎva-gá ñáyiu, dico yúhú cǎchí-í sá ñǎhá, te sa ní cachí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nchaa ñáyiu ndècuéchi-yu cuèi ñáyiu isràél te cuèi ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél.

¹⁰ Te núú tùtú Yǎ Ndiõxí cǎchí-xi:
Vá yǎo ìⁿ quide ndáá,

¹¹ te ni vá yǎo ìⁿ tècú tnùní tnúhu váha,
te ni vá yǎo ìⁿ nǎnducu nihnu Yá Ndiõxí.

¹² Chi nchaá-yu ñá túú nchìcúⁿ nihnú-yu ichi váha,
te nchaá-yu cùú-yu ñáyiu xǐndecu neñúú sá cúú-xí Yǎ Ndiõxí.

Te ni ìⁿ-yu ñá túú quidé-yu ìⁿ sá vǎha.

¹³ Te cada iní-ndó sǎ yúhǔ-yu cùu-xi datná cúú ìⁿ
yaú núú yǐndǔxi ndíyí núú ïo ndehe sáháⁿ,
te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu yuhú-yu, chi ío cáháⁿ
cuèhé-yu, te mee-ni dǎndahú-yu nchaa
tnàha ñáyíú-yu.

Te cada iní-ndó sǎ vènenú cóó yíhí yùhú-yu chi mee-ni càháⁿ úhú-yu cuèndá tnàha ñáyíu-yu.

14 Te ió iní-yu càháⁿ úhú tnáhǎ-yu.

15 Te àúⁿ nǎ cuu àúⁿ nǎ xǐǎⁿ xǐsahni tnàhá-yu.

16 Te nchaa núú xícá cùú-yu quìde úhú iní-yu nchaa tnàha ñáyíu-yu nàcuáa ndìhú iní ñáyíu-áⁿ.

17 Te ñá túú cuení-yu cundecu ndìhi tnàha váha-yu.

18 Te ñá túú sàni iní-yu canehé-yu sá yíñùhu núú Yǎ Ndiǒxí.

Duha quìdè-yu càchí-xi núú tütú-gá.

19 Te cùtnuní iní-ó sǎ nchàa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés cúú-xí cuèndá nchaa ñáyíu nchicúⁿ nihnu nchaa tnúhu-áⁿ. Te tnúhu-áⁿ cúú-xí cuèndá sá vǎ yǒo tnàhí cachí sá ñà túú cuèchi-xi, te ducaⁿ te nchaandi túhú ñáyíu cutnùní iní-yu sá ná chǎhu-yu nchaa sá quídè-yu núú Yǎ Ndiǒxí.

20 Te ducaⁿ càda-xi chi ni ìⁿ ñáyíu vá càchí-ó sǎ vǎ cùndècu cuèchi-yu núú Yǎ Ndiǒxí cuèndá-ni sá nchicúⁿ nihnú-yu nchaa tnúhu sá ñí chídó tnùní ndíi Moisés, te tnúhu-áⁿ càchí tnúhu-xi cuèndá-ni sá cùtnùní iní-ó sǎ ndécú-ó ìchi cuehé ichi duha.

Te núu na quìndáá iní-ó Xìtohó Jesucristú te naníhí tàhú-ó

21 Te vitna ní cutnùní iní-ó sǎ ñà díú sǎ cáda-ó nchàa nacuáa ní càháⁿ ndíi Moisés cudíu-o núú Yǎ Ndiǒxí, chi mee-gǎ quídè cùdíu-o núú-gǎ. Te núú tütú ndíi Moisés ndìhi núú tütú cue téé ní xóo càháⁿ tnúhu Yǎ Ndiǒxí ndéé sanaha càháⁿ-xi nàcuáa cada ñaha-gǎ xii-o vitna.

22 Te ducaⁿ cùdíu-o núú Yǎ Ndiǒxí te núu na quìndáá iní-ó Xìtohó Jesucristú. Te díu-ni ducaⁿ cùdíu nchaa ñáyíu ñuyíú te núu na quìndáá iní

ñáhă-yu xii-gá, chi #ⁿ-ni cùu-o nchaa-o sá cúú-xí Yă Ndiöxí.

23 Chi nchaa-yu ndècu cuéchi-yu, chi ñá ĩⁿ-yu quidé-yu nàcuáa cáháⁿ Yă Ndiöxí sá cúú-yu ñáyi u quède váha.

24 Dico Yá Ndiöxí ío váha iní-gá chi ní quide ñaha-gă xii-o ĩⁿ sá váha, chi òí-có-ni ducaⁿ ñí quide-gá nàcuáa vá cùndècu-gá cuéchi-o nũú-gă, chi Xítóhó Jesucristú ní sati níñí-gă te ní xíhí-gá, te ducaⁿ ñí yáha-gá cuendá sá vă cùndècu-gá cuéchi-o.

25 Te Yá Ndiöxí ní taxi ndecu-gá Xítóhó Jesucristú núú ñáyi u ñuyíú-a, te ní xíhí-gá sá cuendá nchaa yíca cuéchi-yu, te ducaⁿ ñí cuu cuendá sá ncháá ñáyi u na quíndáá iní ñáhá xii-gá te vá náchăhu-yu cuéchi-yu núú Yă Ndiöxí. Te Yá Ndiöxí ní quide ndee iní-gá nchaa sá cuèhé sá dúhá ñí quide cue ñáyi u ní xíndecu ndéé sanaha. Te xíáⁿ ní xíhí Xítóhó Jesucristú cuendá cutnùní iní-ó să Yă Ndiöxí cúú-gă Yaá ío váha quide ndáá cuèi ducaⁿ ñí quide ndee iní-gá nchaa sá ñí quide cue ñáyi u-áⁿ.

26 Núu xíáⁿ vitna ní cutnùní ndisa iní-ó să quidé ndáá-gá, te quide-gá sá cuè ñáyi u vá cùndècu-gá cuéchi-yu núú-gă, te núu na quíndáá iní-yu Xítóhó Jesucristú.

27 Te vitna vá càchí-ó să ío càhnu cuu-o cuendá sá ñà túú-gă cuéchi-o ndècu núú Yă Ndiöxí, te ducaⁿ ñà túú-gă cuéchi-o ndècu núú-gă cuendá sá sàndáá iní-ó Xítóhó Jesucristú, te ñá díú să cuendá nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés.

28 Te cutnùní iní-ó să nděda-ni càa ñáyi u vá cùndècu-gá cuéchi-yu núú Yă Ndiöxí te núu na quíndáá iní-yu Xítóhó Jesucristú cuèi ní quidé-yu

nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés àdi ñá túú ní quidé-yu.

²⁹ Te cùtnuní iní-ó sã Yă Ndiöxí cúú-gă Ndiöxí nchaandi túhú ñáyiu, te ñá díú mèe-ni Ndiöxí ñáyiu isràél cúú-gă.

³⁰ Te ñndii díí-gă cúú-gă Ndiöxí, te nchaa ñáyiu sàndáá iní ñáhá xii Xítóhó Jesucristú te vá cùndècu-gá cuéchi-yu núú Yă Ndiöxí cuèi cùú-yu ñáyiu isràél àdi ñá túú cùú-yu.

³¹ Te ñá díú sã sàndáá iní-ó Xítóhó Jesucristú te cachí-ó sã ñà túú nàndíhi nchaa tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa cada-o, te ñáhá chi sá dúhá sàndáá iní-ó-gă te xíăⁿ nchìcúⁿ nihnu-o quide-o nacuáa càháⁿ tnúhu-áⁿ.

4

Cuèndá ndíi Àbrahám

¹ Te vitna na càchí tnúhu-í xii-ndo cuèndá ndíi Àbrahám téé ní cuu ñaní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha.

² Te ndíi-áⁿ ñà túú ní xíndecu cuéchi ndíi núú Yă Ndiöxí, dico ñá díú cuèndá ñⁿ chiuⁿ ní quide ndíi ducaⁿ ñà túú ní xíndecu cuéchi ndíi núú-gă. Chi núú cuèndá ñⁿ chiuⁿ ní quide ndíi ducaⁿ ñà túú ní xíndecu cuéchi ndíi núú Yă Ndiöxí ñá, te cada càhnu ndíi mee ndíi ni cùu, dico ñá díú núú Yă Ndiöxí cada càhnu ndíi mee ndíi te núú ducaⁿ ñí quide ndíi.

³ Te chí dándàcu iní nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yă Ndiöxí núú càchí-xi: “Té Àbrahám ní sàndáá iní-dé Yă Ndiöxí, te xíăⁿ ní cachí-gá sá cúdù-dé núú-gă”, duha càchí-xi núú tütú-gá.

4 Te sá cùhúⁿ yǎhu ìⁿ téé quède chiuⁿ, te vá cǎchí-ó sǎ xǎⁿ cúú-xí ìⁿ táhú sǎ cúú-xí-dě chi yáhu tnàhí-dé cúú-xí.

5 Te vá yǎo ìⁿ ndàcu cada ìⁿ chiuⁿ nacuáa cudìu-xi núú Yǎ Ndiǒxí. Te ñá túú nǎ chiùⁿ xini ñuhu-xi cada ñáyiú te cudìú-yu núú-gǎ, chi xini ñuhu-ni-xi sá quìndáá-ni iní-yu-gá. Te ñiú-gá cǎchí-gá sá ñáyiú ndècu ichi cuehé ichi duha vá cúndècu-gá cuéchi-yu núú-gǎ, te núú na quìndáá iní ñáhǎ-yu xii-gá.

6 Te ñiú-ni ducaⁿ ñí cǎháⁿ ndíi Dàvií, chi ní cachí ndíi sá ìo váha táhú nchaa ñáyiú ní cachí Yǎ Ndiǒxí cudìu núú-gǎ, dico ñá díú cuendá ìⁿ chiùⁿ quidé-yu cudìú-yu núú-gǎ.

7 Te duha ní cachí ndíi:
Váha táhú nchaa ñáyiú quède cahnu iní Yǎ Ndiǒxí
nchaa cuéchi-xi,
te ñá túú-gǎ quidé cuendá-gá nchaa sá cuehé sá
dúhá ñí quidé-yu.

8 Váha táhú-yu chi Yǎ Ndiǒxí cǎchí-gá sá ñà túú-gǎ
cuéchi-yu.

Duha ní cachí ndíi Dàvií.

9 Te ñá díú mèe-ni ñáyiú ngǔndecu sèñá ñí-xi
ducaⁿ váha táhú-yu, chi tnàhá ñáyiú ñá túú
ngǔndecu sèñá ñí-xi ducaⁿ váha táhú-yu. Te sa
nàha-o sá Yǎ Ndiǒxí ní cachí-gá sá cúdiu ndíi
Àbrahám núú-gǎ cuendá sá ni sàndáá iní ñáhá ndíi
xii-gá.

10 Te cunaha-ndo sǎ dǐhna-gá ní cachí Yǎ Ndiǒxí
sá cúdiu ndíi Àbrahám núú-gǎ te dǎtnùní ngǔndecu
sèñá ñí ndíi.

11 Te ní ngúndecu señá ñ# ndíi cuendá xíãⁿ cuu-xi #ⁿ señá sá cúdiu ndíi núú Yá Ndiöxí. Te ndéé cútnàhá vátá ngúndecu-gá señá ñ# ndíi, te sa cúdiu ndíi núú-gã chi ní sándáá iní ñáhá ndíi xii-gã. Te sá dúcáⁿ ñà túú ndècu señá ñ# ndíi cútnàhá ní sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí xíãⁿ ní cuu ndíi dàtná #ⁿ díhí dütú nchaa ñáyiú sándáá iní ñáhá xii-gã, ñáyiú ñá túú ní ngúndecu señá ñ#-xi, te cùdiú-yu núú-gã.

12 Te ndíi Àbrahám ní cuu tucu ndíi dàtná #ⁿ díhí dütú nchaa ñáyiú ní ngúndecu señá ñ#-xi, dico ñá díú cuendá-ni sá nǐ ngúndecu señá ñ#-yu cùu ndíi díhí dütü-yu, chi cuendá sá sándáá iní-yu Yá Ndiöxí nchìcúⁿ nihnú-yu nàcuáa ní quide ndíi ní sándáá iní ñáhá ndíi xii-gã ndéé cútnàhá vátá ngúndecu-gá señá ñ# ndíi.

Yá Ndiöxí cada-gá nchaa nàcuáa ní cachí-gá te núu na quindáá iní-ó-gã

13 Te Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-gã xii ndíi Àbrahám sá ndúú tǎhú ndíi cunuu ndíi ñuyíú, ndíhí cue déhe ndíi, ndíhí nchaa dava-gá cue ñaní tnáhá ndíi vitna cacu túu. Te ducaⁿ nǐ xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ndíi ndíhí cue ñaní tnáhá ndíi, chi ní sándáá iní ñáhá ndíi xii-gã núu xíãⁿ ní cudíu ndíi núú-gã. Te ducaⁿ nǐ xáhaⁿ-gã xii ndíi dico ñá díú cuendá sá nǐ quide ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ndíi Moisés cada ñáyiú ndéé cuéé-gã.

14 Te núu mee-ni ñáyiú nchìcúⁿ nihnu quide nacuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ní ndùu tǎhü-yu cunùú-yu ñuyíú-a ni cùu ña, te ñá túú xìni ñuhu-xi quindáá iní-ó Yá Ndiöxí, te ñá túú nàndíhí tnúhu ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ndíi Àbrahám ní cùu te núu ducaⁿ.

15 Te núu ñⁿ ñáyu ñá túú quide nacuaá càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuaá cada-o te nacháhu-yu sá dúcáⁿ quidé-yu. Te núu ñá túú tnúhu sá sánú ìchi ñaha-xi xii-o nacuaá cada-o ni cùu ña, te ñá túú cuèchi-o ni cùu.

16 Te ducaⁿ ñí xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi Àbrahám nàcuáa cada-gá, chi cuendá sá ni sàndáá iní ñáhá ndíi xii-gá. Te ducaⁿ ñí quide-gá chi ío váha iní-gá, dico ñá díú sǎ ñⁿ chiuⁿ ni quide ndíi ducaⁿ ñí xáhaⁿ-gǎ. Te sá dúcáⁿ ñí cuu te cùu-xi ñⁿ tnúhu ndáá sá cúu-xi nchàa ñaní tnáhá ndíi, ñáyu sàndáá iní ñáhá xii-gá dàtná ní sàndáá iní ñáhá mèe ndíi xii-gá, te ñá díú mèe-ni cuendá nchaa ñaní tnáhá ndíi nchìcúⁿ nihnu nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés, chi ndíi Àbrahám-áⁿ ñí cuu ndíi dàtná ñⁿ díhí dütú cue ñáyu sàndáá iní ñáhá xii Yá Ndiöxí.

17 Te núú tütú Yă Ndiöxí càháⁿ-xi nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi, te duha ní xáhaⁿ-gǎ: “Yohó té Àbrahám ní quide ñaha-í xii-n dàtná ñⁿ díhí dütú cue ñáyu xñdecu nihí ñuyíú.” Duha ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi, càchí-xi núú tütú-gá. Te Yá Ndiöxí náhá ndáá-gá sá cádá-xi nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi Àbrahám, te ñi-ni-gá cúu Yáá ní sàndáá iní ndíi, te ñi-ni-gá dándòto-gá ñáyu ní xíhí, te ñi-ni-gá quidé tá ngñdecu nchaa sá vǎtá cùndècu-gá ñuyíú-a.

18 Te Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi Àbrahám sá ío cuéhé dèhe ndíi coo, te ío ní sàndáá iní ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ dico ñá túú ní cùtnuní iní ndíi nása cada-gá, chi ío ní sahnu ndíi. Te cuendá sá dúcáⁿ ío ní sàndáá iní ndíi tnúhu ní xáhaⁿ-gǎ nñu xíáⁿ ní cuu ndíi díhí dütú vai ñáyu xñdecu nihí ñuyíú.

19 Te ndíi Àbrahám ñùhu ndíi ìḡⁿ cièndú cuíá cǔtnàhá ducaⁿ ñí xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi, te ní cutnùní iní ndíi sá ñà túú tàhú ndíi sá cóó dēhe ndíi ndíi ñadìhí ndíi ndíi Sărá, chi ndíi ndùú-yu sa ní sahnú vîhí-yu, te cuèi ducaⁿ dico ní sándáá-ni iní ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí.

20 Te ñá túú ní sàni ìḡⁿ saní úú iní ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí cada-gá sá cúu-xí ndíi, chi da uuⁿ-gá váha ní sándáá iní ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ-gă, te ní cachí ndíi sá ìo càhnú cuu-gá.

21 Te ní cutnùní ndáá iní ndíi sá Yă Ndiöxí ndácú-gă quídé-gă nchaa sá càháⁿ-gá.

22 Te sá ni sándáá iní ndíi nàcuáa ní cáháⁿ Yă Ndiöxí, núu xiáⁿ ní cachí-gá sá cúu ndíi ìḡⁿ tée ñá túú cuèchi-xi núú-gă.

23 Te ní ngódó tnùní núú tütú Yă Ndiöxí cuèndá ndíi Àbrahám sá ñí cachí-gá sá ñà túú cuèchi ndíi núú-gă, te ñá díú-ní cuèndá méé ndíi ni ngódó tnùní núú tütú-gá.

24 Chi tnàhá cuèndá-ó nchàa-o ní ngódó tnùní núú tütú-gá. Te càchí-gá sá ñà túú cuèchi-o nǔú-gă chi sándáá iní-ó-gă, te díu-gá cúu-gă Yaá ní dándótó ñàha xii Xítóhó Jesucristú Yaá cúu Xítóhó-ó.

25 Te Yá Ndiöxí ní cachí-gá sá díú Xítóhó Jesucristú cuú-gá cuèndá nacháhu-gá nchaa cuèchi-o. Te ní xíhí-gá te ní ndoto-gá cuèndá nchaa-o vă cùndècu-gá cuèchi-o nǔú Yă Ndiöxí te núu na quìndáá iní-ó-gă.

5

Ío váha tnàhá ñáyiu càchí Yă Ndiöxí sá ñà túú cuèchi-xi

1 Te vitna, ñá túú-gă cuéchi-o ndècu núú Yă Ndiõxí chi sàndáá iní-ó Xítóhó Jesucrìstú, te ío váha ndècu ndìhi-o Yá Ndiõxí vitna sá cuèndá Xítóhó Jesucrìstú.

2 Te cuèndá sá ni sàndáá iní-ó Xítóhó Jesucrìstú xíáⁿ diu-gá ní quide ní ngúndecu váha-o núú Yă Ndiõxí, te ducaⁿ-ni cùndecu-o, te ío cùdíí iní-ó chi ndècu ndìhi-o tnúhu ndee ìní sá sáa nduu ngúndecu-o núú ìo váha càa ndecu Yá Ndiõxí.

3 Te ñá díú-ní sá cuèndá sá ndúú tǎhú-ó cùndecu-o núú ndécú-gă cùdíí iní-ó, chi cùdíí iní-ó ndòho-o cuendá-gá, chi cùtnuní iní-ó sá nùu na ndòho-o cuendá-gá te cunduu càhnu-gá iní-ó,

4 te núu cùu-o ñáyiu ta quide cahnu-gá iní-xi te cùtnuní sá cúú-ó ñáyiu quide váha, te núu cùu-o ñáyiu quide váha te uuⁿ-gá tá ngúndecu ndìhi-o tnúhu ndee ìní cuáháⁿ sá cádá vǎha ñaha Yă Ndiõxí xii-o.

5 Te núu ducaⁿ te vá ííⁿ ndùu ndixi cuéchi iní-ó sá ndécú ndìhi-o tnúhu ndee ìní ngúndecu váha-o. Te Espíritú sá ñí taxi Yá Ndiõxí ndécú ndìhi-o xíáⁿ quidé-xí cùtnuní iní-ó sá ìo cùu iní ñáhá Yă Ndiõxí xii-o.

6 Te nchoo ñà túú vǎdana ná ní ndàcu-o cada-o cuendá dàcácu nihnu-o mǎe-o, dico Xítóhó Jesucrìstú ní xíhí-gá cuèndá-ó, ndìhi cuèndá nchaa dava-gá ñáyiu ñá túú tnàhá tnúhu ndìhi Yá Ndiõxí, te ní xíhí-gá mei ndùu taú-xi cuú-gá.

7 Te cudana-ni núu xìhí ííⁿ ñáyiu sá cuèndá ííⁿ ñáyiu quide ndáá, te áma xìhí tucu ííⁿ-yu sá cuèndá ñáyiu quide váha tnàha ñáyiu-xi.

8 Te Yá Ndiõxí ní quide-gá sá nchoó cùtnuní iní-ó sá ìo cùu iní ñáhá-gă xii-o, chi cútnàhá ndécú-ó ìchi

cuehé ichi duha te ní tendaha-gă Xítóhó Jesucrìstú ní quixi-gă ñuyú-a ní xíhí-gă cuèndá-ó.

⁹ Te sá cuèndá sá ñí xíhí Xítóhó Jesucrìstú xǎⁿ ñá túú-gă cuéchi-o ndècu núú Yă Ndiǒxí, te vitna ní cutnùní ndáá iní-ó sǎ vǎ dáquihíⁿ ñáhá-gă Yă Ndiǒxí xii-o nǔú ùhú núú ndàhú sá cuèndá Xítóhó Jesucrìstú.

¹⁰ Te cùtnàhá ñá túú tnàhá tnúhu-o ndìhi Yá Ndiǒxí ní cùu ní xíhí Xítóhó Jesucrìstú Yaá cúú Dèhe-gă cuèndá cuu váha iní ñáhá-gă xii-o, te ducaⁿ te nduu táhú-ó cùndecu-o ndìhi-gă ñí caa ñí quíhíⁿ cuèndá sá ñí ndoto Xítóhó Jesucrìstú.

¹¹ Te ndètu-o sáá nduu ngúndecu-o ndìhi-gă ñí caa ñí quíhíⁿ, te ñá díú-ní xǎⁿ quidé-ó chi tnàhá cùdí^í ìní-ó Yă Ndiǒxí, chi Xítóhó Jesucrìstú ní quide-gă ducaⁿ cùdí^í ìní-ó-gă, te ñíu-ni Xítóhó Jesucrìstú ní quide-gă ní nucúndecu váha-o ndìhi Yá Ndiǒxí.

Nàcuáa ní quide ndíi Àdán ndìhi nàcuáa ní quide Xítóhó Jesucrìstú

¹² Te ndíi Àdán ñá túú ní quide ndáá ndíi núú Yă Ndiǒxí nǔu xǎⁿ ní ngúndecu nchaa sá cuèhé sá dúhá ñùyú-a, te sá cuèndá nchaa sá cuèhé sá dúhá quide ñáyíu xǎⁿ xìhí-yu, te ncháá-yu xìhí-yu chi ncháá-yu quidé-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá.

¹³ Te sa quide-gá-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá te dǎtnùní ní ngúndecu nchaa tnúhu sá ñí chídó tnùní ndíi Moisés nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiǒxí cada ñáyíu, te nchoo cùtnuní iní-ó sǎ nǔu ñá túú tnúhu sá sánú ichi ñaha xii-o nàcuáa cada-o, te ñá túú cuéchi-o sànuu.

14 Te ndéé cútnàhá ní xíndecu ndíi Àdán ní que-saha-xi xihí ñáyiu, te ducaⁿ-ni xihí-yu ndéé ní sáá nduu nĩ xíndecu ndíi Moisés. Te ducaⁿ nĩ xihí-yu chi ní quidé-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá cuèi ñá túú ní quidé-yu nàcuáa ní quide ndíi Àdán, chi ndíi-áⁿ ñà túú ní sàndáá iní ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiõxí cada ndíi. Te ndíi Àdán ní cuu ndíi ìⁿ téé cùu cahnu ní xíndecu ñuyíú-a, te sátá dúcáⁿ te ní quixi Xítohó Jesucrístú te Yáá-áⁿ ìo-gá càhnu cuu-gá.

15 Te sá nĩ quide ndíi Àdán te vá càchí-ó sã ìⁿ-ní cùu-xi ndíi sá nĩ cachí Yă Ndiõxí nduu táhú-ó vitna. Te sá ñà túú ní quide ndáá ndíi xíáⁿ nchaa ñáyiu xihí-yu, dico Yă Ndiõxí ío váha iní-gá chi ío váha ní quide-gá sá cúú-xí nchaa nchoo ñáyiu ndècu ñuyíú-a, chi òcò ducaⁿ nĩ cachí-gá sá nánihí tàhú-ó, te ìⁿdìi-ni téé tnàhá-dé ío váha ní quide-dé sá cúú-xí-ó, te téé-áⁿ cúú-dě Xítohó Jesucrístú.

16 Te sá nĩ quide ìⁿdìi-ni ndíi Àdán ñá túú ìⁿ-ni cuu-xi ndíi sá nĩ quide Yă Ndiõxí sá cúú-xí-ó, chi ndíi-áⁿ ñà túú ní quide ndáá ndíi núú-gă. Te sá dúcáⁿ nĩ quide ndíi te xíáⁿ ní cuu-xi cuéchi díhna nuu ní quide ndíi, núu xíáⁿ ní cachí Yă Ndiõxí sá cuè ñáyiu quíhíⁿ-yu núú ùhú núú ndàhú nacháhu-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu. Dico mee-gă ní quide sá cuè ñáyiu naníhí tàhú-yu òcò-ni ducaⁿ, te ducaⁿ te vá cùndècu-gá cuéchi-yu núú-gă cuèi ío vâi cuéchi-yu.

17 Te sá dúcáⁿ ñà túú ní quide ndáá ìⁿdìi-ni ndíi Àdán-áⁿ núú Yă Ndiõxí, xíáⁿ ní quide-xi xihí nchaa ñáyiu. Te sá cuèndá sá nĩ quide ìⁿdìi-ni Xítohó Jesucrístú xíáⁿ ío váha ní quide ñaha Yă Ndiõxí xii ñáyiu, chi òcò-ni ducaⁿ nĩ nduu táhú-yu cùdúú-yu

núú-gă. Te nchaa ñáyiú ducaⁿ cùdiú núú-gă nduu táhũ-yu cunúú-yu ndihi Xítohó Jesucrístú cuendá sá ñi quide-gá sá vâha sá cúú-xĩ-yu.

18 Te sá dúcáⁿ ñi quide ndíi Àdán ñá túú ní quide ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi ñⁿ xito, núu xíáⁿ ní cachí-gá sá ncháá ñáyiú tàú-yu nacháhu-yu nchaa cuéchi-yu, dico Xítohó Jesucrístú ní quide-gá ñⁿ sá vâha cuendá nchaa ñáyiú vá cùndècu-gá cuéchi-yu núú Yă Ndiöxí te núu na quíndáá iní ñáhã-yu xii-gá, te ducaⁿ te cundecú-yu ndihi-gá ñi caa ñi quíhíⁿ.

19 Te sá ñà túú ní sàndáá iní ñⁿdii-ni ndíi Àdán nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi, xíáⁿ ní nguínchicúⁿ nihnu nchaa ñáyiú quidé-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá. Te ducaⁿ ñⁿdii-ni Xítohó Jesucrístú ní quide-gá nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí cuendá sá Yă Ndiöxí cachí-gá sá cúdiú-yu núú-gă.

20 Te Yă Ndiöxí ní xáhaⁿ-gă xii ndíi Moisés nàcuáa cada ñáyiú, te sá cuendá tnúhu-áⁿ uuⁿ-gá ní ngüíta nchaa ñáyiú quidé-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá, te Yă Ndiöxí uuⁿ-gá cùndàhú iní ñáhá-gă xii-yu tucu.

21 Te sá cuendá nchaa cuéchi ñáyiú xíáⁿ xihí-yu, dico Yă Ndiöxí ío váha iní-gá chi diú-gá ní cachí-gá sá ncháá ñáyiú na tnàhá tnúhu ndihi ñaha xì-gá cudíú-yu núú-gă, te cundecú-yu ndihi-gá ñi caa ñi quíhíⁿ, te ducaⁿ chi Xítohó Jesucrístú ní quide-gá sá vâha sá cúú-xĩ-yu.

6

Ñáyiú ñá túú-gă ndécú ichi cuehé ichi duha ndècú-yu cuendá Xítohó Jesucrístú

1 Te sá dúcáⁿ quide Yá Ndiǒxí, te vá cání ìní-ó cànchicúⁿ nihnu-ni-o ìchi cuehé ichi duha, chi ñá díú sǎ cànchícúⁿ nihnu-o ìchi-áⁿ te ngóo cànì ìní-ó sǎ ìo-gá cundàhú ìní ñáhá-gǎ xii-o.

2 Te vá cúú cànchicúⁿ nihnu-o ìchi cuehé ichi duha, chi nchoo cùu-o datná cue ñáyiu sa ní xíhí, núu xíǎⁿ vá cúú-gǎ cànchicúⁿ nihnu-o ìchi-áⁿ.

3 Te sa nàha-o sá cuendá sá ñí sandute-o quèe-xi sá tnàhá tnúhu-o ndìhi Xítóhó Jesucrìstú. Te sá ñí sandute-o quèe tucu-xi sá cúú-ó dàtná ñáyiu ní xíhí ndìhi-gá.

4 Te ñá díú-ní sǎ ñí xíhí-ó ndìhi-gá chi quèe tucu-xi sá ñí nguíndǔxi-o ndìhi-gá te ní ndoto-o dàtná ní ndoto mee-gǎ ní dándótó ñàha Dútú Ndiǒxí Yaá ío cànhu cuu, te ducaⁿ ñí cuu cuendá sá vǎ cùndècu-gá-ó dàtná ní xíndecu-o.

5 Te núu ìⁿ-ni cùu-o ndìhi Xítóhó Jesucrìstú cuendá sá cúú-ó dàtná ñáyiu ní xíhí ndìhi-gá, te ndáá sá cúú-ó dàtná ñáyiu ní ndoto ní nguíndecu váha dàtná ní ndoto mee-gǎ ní nucúndecu váha-gá.

6 Te nchoo nàha-o sá cúú-ó ñáyiu ío ndècu cuéchi-xi ní cùu, dico sátá ñí cuu-o dàtná ñáyiu ní xíhí dàtná ní xíhí Xítóhó Jesucrìstú núu cùrúxí, te ndéé dàvá-áⁿ ñí dáñá-ó nchàa ichi cuehé ichi duha ndècu-o ní cuu, te ñá túú-gǎ cúnùu sá cuèhé sá dúhá ìní-ó.

7 Chi nchaa ñáyiu ní xíhí ñá túú-gǎ ndécǔ-yu ichi cuèhé ichi duha.

8 Te núu cùu-o datná ñáyiu ní xíhí dàtná ní xíhí Xítóhó Jesucrìstú ñá, te cùtnuní ndáá ìní-ó sá cùndècu-o ndìhi-gá ñí caa ñí quíhíⁿ.

9 Te sa nàha-o sá Xítóhó Jesucrìstú ní xíhí-gá te ní

ndoto-gá te vá ìíⁿ ndùu ìíⁿ quiú-gă te cuú-gá, chi ñá túú năgá sá cádá cùú-gá.

10 Te Xítóhó Jesucristú ní xíhí-gá ìíⁿ xito-ni sá cuèndá nchaa cuéchi nchoo ñăyiu ñuyíú, te vá ìíⁿ ndùu-gá cuú-gá, te ndècu-ni-gá sá cúú-xí Yă Ndiöxí.

11 Núu xíăⁿ nchòhó cada iní-ndó să dàtná sá ñí xíhí-ndó vă cùndècu-gá-ndó sá cúú-xí ìchi cuehé ichi duha, chi ndècu-ná-ndó să cúú-xí Yă Ndiöxí, chi ní tnahá tnúhu-ndo ndìhì Xítóhó Jesucristú Yaa cúú Xítóhó-ó.

12 Te núu xíăⁿ vá dáñá-gă-ndó cùnūu ni ìíⁿ sá cuèhé sá dúhá ìní-ndó cuèndá sá vă cádá-gă-ndó ñí ìíⁿ sá cuèhé sá dúhá sàni iní-ndó.

13 Te vá dáñá-ndó tàxi tnuní ñáhá ñí ìíⁿ sá cuèhé sá dúhá-ăⁿ xii-ndo cuèndá sá vă cádá-gă-ndó, te chí dáñá ná tàxi tnuní ñáhá Yă Ndiöxí xii-ndo, te chí dáñá ná chindee ñaha-gá cada-ndo mēe-ni sá văha, te ducaⁿ te cada iní-ndó să cúú-ndó dàtná ñáyiu ní xíhí te ní ndoto ndècu.

14 Te ducaⁿ càda-ndo chi vá ndácú-gă ñí ìíⁿ sá cuèhé sá dúhá tàxi tnuní ñáhá-xí xii-ndo, chi Yă Ndiöxí cùndàhú iní ñáhá-gă chíndèe ñaha-gá xii-ndo. Te ducaⁿ chi ñá túú-gă cùnūu nchaa tnúhu sá ñí chídó tnùnì ndíi Moisés cada ñáyiu.

Ñáyiu nchícúⁿ nihnu sá văha

15 Te ñá díú să cùndàhú iní ñáhá Yă Ndiöxí xii-o chindee ñaha-gá ndìhì sá ñá túú-gă cùnūu nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, te cachí-ó să cúú-ní cùndecu-o ichi cuehé ichi duha.

16 Te nchoo xìnì-ó să nūu na cuăha-o tnúhu cunu cuechi-o nūú ìíⁿ ñáyiu cuìnì cunu cuechi-o nūú-xi, te cùu-ná-ó ñáyiu xìnu cuechi nūú-yu te quide-o

nchaa chiuⁿ tahu-yu. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu nchaa ñáyiu quide nchaa sá cuèhé sá dúhá chi tàxi tñuní ñáhá-nã-xi xií-yu, te ñiu nchaa xiãⁿ dácuíta nihnu ñaha-xi xìi-yu, te ñiu-ni ducaⁿ sãtnahá-xi cùu nchaa ñáyiu sãndáá iní ñáhá xìi Yá Ndiõxí chi tàxi tñuní ñáhá-gã xií-yu, te quide-yu nchaa sá vãha nàcuáa cuìní mée-gã cadá-yu.

17 Te nchòhó ducaⁿ ñí xóo cada-ndo nchàa sá cuèhé sá dúhá ní cùu, dico táxãhu xìi Yá Ndiõxí chi vitna ñi yùhu ñi iní-ndó quide-ndo nchaa nacuáa càháⁿ tñuhu-gá sá ñí ngúndecu ndihi-ndo.

18 Te vitna ñá túú-gã táxi tñuní ñáhá ñi ñⁿ sá cuèhé sá dúhá xìi-ndo, te quide-ná-ndó nchàa sá vãha tàuchiuⁿ Yá Ndiõxí cada-ndo.

19 Te duha càháⁿ-í cuendá cue ñáyiu xìnu cuechi cuendá sá nchòhó tecú tñuní-ndó nàcuáa ndùu tñuhu càháⁿ-í. Te nchòhó ní dáñá-ndó ñí taxi tñuní ñáhá nchàa sá cuèhé sá dúhá xìi-ndo, te ñá túú ní quide-ndo nacuáa ní càháⁿ Yá Ndiõxí cada-ndo chi da vìhi-gá ní quide-ndo, te ñiu-ni ducaⁿ chĩ dáñá ná tàxi tñuní ñáhá Yá Ndiõxí xìi-ndo vitna cuendá cada-ndo mée-ni sá vãha nàcuáa cuìní mée-gã cada-ndo, te ducaⁿ te cuu-ndo ñáyiu quide ndáá cundecu núú-gã.

20 Te nchoo cùtnàhá ní xóo cada-o nchàa sá cuèhé sá dúhá ñá túú ní xóo cada-o ñi ñⁿ sá vãha cuìní Yá Ndiõxí cada-o.

21 Te ñicó sácáⁿnúú sãñaha nchàa sá cuèhé sá dúhá-ãⁿ te núu na càda-o, te ñi ñⁿ sá vãha vá ñihí-ó te núu na càda-o nchaa xiãⁿ, te ñiu nchaa xiãⁿ dácuíta nihnu ñaha-xi xìi-o.

22 Te vitna ñá túú-gã cúú-ó ñáyiu ndècu ichi cuehé ichi duha, chi cùu-ná-ó ñáyiu quide nchaa nacuáa càháⁿ Yá Ndiõxí. Te sá dúhá quide-o cuu ndisa-xi ñⁿ sá vãha sá cúú-xí-ó, te cùu-o ñáyiu quide

ndáá ndécú-ó nõú-gă vitna, te sáá nduu cùndecu-o ndìhi-gá ni caa ni quíhíⁿ.

²³ Te nchaa sá cuèhé sá dúhá dìcò dácũta nihnu ñaha-xi xì-o, dico Yá Ndiõxí ní quide-gá sá dìcò-ni ducaⁿ ndùu táhú-ó cùndecu-o ndìhi-gá ni caa ni quíhíⁿ, chi ní tnahá tnúhu-o ndìhi Xítóhó Jesucrìstú Yáá cúú Xítóhó-ó.

7

Cuèndá ñáyiú tnãndaha

¹ Te nchaa nchòhó ñáyiú ndècu ndìhi-í ichi Xítóhó Jesucrìstú sa nàha-ndo nacuáa càháⁿ tnúhu sá dánèhé ñáhá xì-o nacuáa cada-o cùndecu-o, chi tnúhu-áⁿ càháⁿ-xì dóho nchaa ñáyiú xĩndecu vǐvú ñuyíú-a.

² Te nchaa ñáyiú dǐhí sa ndècu yíi-xi, te diu tnúhu-áⁿ dánèhé ñáhá-xí xì-yu sá vǎ dáñǎ-yu yíi-yu, dico núu na cùu yíi-yu te ñá túú-gă ná càháⁿ tnúhu-áⁿ cuèndá-yu.

³ Dico núu vátá cùú-gá yíi-yu te ñá túú ndùu váha-xi naquehéⁿ-yu ingá téé, dico núu na cùu yíi-yu te quendóo mèé-yu, te ñá túú nǎgá càháⁿ tnúhu sá dánèhé ñáhá xì-yu nàcuáa cadá-yu te ducaⁿ te cuu naquehéⁿ-yu ingá téé, te ñá túú cùu-xi ñⁿ cuéchi.

⁴ Te nchòhó cue ñáyiú ndècu ndìhi-í ichi Xítóhó Jesucrìstú cúú-ndó dàtná ñáyiú ní xíhí dàtná ní xíhí-gá. Te xǐǎⁿ ñá túú-gă táxí tnùnì ñáhá nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés xii-ndo. Te ducaⁿ nǐ cuu cuèndá nchòhó ngúndecu-ndo ndìhi Xítóhó Jesucrìstú Yáá ní xíhí ní cùu te ní ndoto-gá. Te

ducaⁿ ñĩ cuu cuendá nchaa nchoo ñăyiu ndècu ichi-gá cada-o nchàa nacuáa càháⁿ Yă Ndiõxí.

⁵ Te nchoo ñĩ xíndecu-o ichi cuehé ichi duha, te tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa cada-o cùndecu-o cachi-xi sá ñà túú vâha cundecu-o ìchi-áⁿ, te nchoo dà uuⁿ-gá ní quide-o nchàa sá cuehé sá dúhá sã dúcáⁿ càháⁿ tnúhu-áⁿ, te sá dúcáⁿ ñĩ quide-o te ta xíta nihnu-o cuăháⁿ ní cùu.

⁶ Te vitna cada iní-ó sã cúú-ó dàtná ñăyiu ní xíhí sá cúú-xí tnúhu sá dánèhé ñáhá xii-o nacuáa cada-o cùndecu-o, chi ñã túú-gã cúnùu-xi, te vitna mee-ñã Espíritú Yă Ndiõxí chíndèe ñaha-xi xii-o xinu cuechi-o núú-gã, te ñã díú cuendá nchaa tnúhu sá ñĩ ngúndeé ndéé díhna cada ñăyiu xinu cuechi-o núú-gã vitna.

Nchaa sá cuehé sá dúhá ñùhu iní-í

⁷ Te cuëi duha càháⁿ-í dico vá cúú tnàhí cáháⁿ-ó sã tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa cada-o cùndecu-o ñã díú tnúhu vâha cùu-xi. Te yúhú ñã túú cùtnuní iní-í ná cúú nchàa sá cuehé sá dúhá ní cùu te núu ñã túú tnúhu-áⁿ ní càhí tnúhu-xi xii-í, te ni ñã túú cùtnuní tucu iní-í nõu vâha àdi ñã túú vâha sá nchídó ìní-í sá ndécú ndìhì tnaaha ñăyiu-o ni cùu te núu ñã túú tnúhu-áⁿ ní càhí-xi sá vã cúú cùu iní-í sá ndécú ndìhí-yu.

⁸ Te tnúhu-áⁿ ñĩ dánèhé ñáhá-xí xii-í sá vã cúú càda-í ni ñⁿ sá cuehé sá dúhá, dico sá cuendá tnúhu-áⁿ uuⁿ-gá ducaⁿ ñĩ sani iní-í ní quide-í. Te núu ñã túú tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa cada-o cùndecu-o ñã, te ñã túú cùtnuní iní-í sá quidè-í nándi sá cuehé sá dúhá ní cùu.

⁹ Te cútnàhá vátá ñihí-gá-í tnúhu-áⁿ te ñã túú tnàhí ná sání ìní-í ndécù-í ni cùu, dico sátá ni ñihí-í

tnúhu-án te ní cutnùní iní-í sá ndécú cuěchi-í, te ta xíta nihnu-í cuáhán ní cùu.

¹⁰ Te núu ni quide-í nchaa nàcuáa càháⁿ tnúhu-án te sa ndéé ama-gá naníhí tàhú-í ní cùu, dico ñá túú ní quide-í núu ní cutnùní iní-í sá tá xíta nihnu-í cuáhán ní cùu.

¹¹ Te sá xíí tnúhu-án xíáⁿ uuⁿ-gá ní cunuu nchàa sá cuèhé sá dúhá nǐ dándàhú ñáhá-xí xii-í te ní quide-í, te ta dàcuíta nihnu ñaha-xi xii-í cuáhán ní cùu.

¹² Te tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa cada-o cùndecu-o cuu-xi tnúhu ío yíñùhu ní taxi Yá Ndiöxí, te ñⁿ ñⁿ tnúhu-án cúú-xí mèe-ni tnúhu váha, te ni ñⁿ tnúhu cuèhé tnúhu duha ñá túú ñùhu tnahá.

¹³ Te vá cúú càchí-í sá tnúhu váha-án nǐ quide-xi ta xíta nihnu-í cuáhán ní cùu, chi nchaa sá cuèhé sá dúhá nǐ quide-í, xíáⁿ tá dàcuíta nihnu ñaha-xi xii-í cuáhán ní cùu, te sá cuendá tnúhu váha-án nǐ cutnùní iní-í sá quidè-í nchaa sá cuèhé sá dúhá, te xíáⁿ tá xíta nihnu-í cuáhán ní cùu. Te sá cuendá nchaa nàcuáa càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa cada-o cùndecu-o ní cutnùní iní-í sá xidó ndécú cuěchi-í ní cùu.

¹⁴ Te tnúhu-án nǐ taxi Espiritú Yă Ndiöxí ndécú ndìhi-o cachí tnúhu-xi nàcuáa cada váha-o. Te nchoo cùu-o mee-ni ñáyiu yíca cuěchi, te tàxi tnuní ñáhá nchàa sá cuèhé sá dúhá xii-o ni cuu.

¹⁵ Dico nchoo tnàhá iní-ó càda-o nchaa sá vǎha dico ñá túú quide-o, te da nchaa sá ñá túú tnàhá iní-ó càda-o quide-o, te ñá túú cùtnuní iní-ó nǎ cuendá ducaⁿ quide-o.

¹⁶ Te sá dúcáⁿ quide-o nchaa sá ñà túú tnàhá iní-ó, te xíáⁿ ndixí tǔu iní-ó sǎ tnúhu sá dúcáⁿ sànu ìchi ñaha xii-o nacuáa cada-o cùndecu-o cuu-xi tnúhu ío váha.

17 Te cùtnuní iní-ó sǎ nchàa sá cuèhé sá dúhá ñùhu iní-ó, xǎⁿ quidé-xí dùcaⁿ quide-o sá ñà túú vǎha, te ñá díú sǎ cáhú ìní mée-ó dùcaⁿ quide-o.

18 Te cùu-o cue ñáyiu sàni cuehé sání dùha iní-xi, te cuìní-ó càda-o nchaa sá vǎha dico ñá túú ñihí ndée-ó càda-o.

19 Te cuìní-ó càda-o nchaa sá vǎha dico ñá ndácú-ó, te ñá túú cuìní-ó càda-o datná quidé nchàa ñáyiu ndècu ichi cuehé ichi duha, chi ñáyiu-áⁿ mee-ni nchàa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu, dico ðiu-ni nchaa xǎⁿ quidé-ó tnàhá-ó.

20 Te sá dúcáⁿ quide-o nchaa sá ñà túú tnàhá iní-ó càda-o te ñá díú mèe-o ducaⁿ cahu iní-ó quide-o, chi nchaa sá cuèhé sá dúhá ñùhu iní-ó xǎⁿ quidé-xí dùcaⁿ quide-o.

21 Te ducaⁿ tnàhí yáha-o òré cuìní-ó càda-o sá vǎha, chi da mee-ni nchàa sá cuèhé sá dúhá quide-o.

22 Te ío cùdíí ìní-ó càda-o nchaa nacuáa càháⁿ Yǎ Ndiǒxí,

23 te dìcò-ni sá ncháá sǎ cuèhé sá dúhá ñùhu iní-ó, xǎⁿ quidé-xí ngàni ñaha-xi xii-o ñá túú quide-o sá vǎha sàni iní-ó càda-o, te ducaⁿ yáha-o chi nchaa sá cuèhé sá dúhá-ǎⁿ cúnùu-xi taxi tnuní ñáhá-xí xii-o.

24 ;Te ndàhú ní cuu nchoo! Chi vá yǒo ìⁿ ni ndàcu cada nacuáa vá táxí tnùnì ñáhá-gǎ nchaa sá cuèhé sá dúhá xii-o sá tá dàcuíta nihnu ñaha xii-o cuáháⁿ ní cùu.

25 Te táxǎhu xii Yá Ndiǒxí sá Xǐtohó Jesucristú ní quide-gá cuendá sá vǎ táxí tnùnì ñáhá-gǎ ni ìⁿ sá cuèhé sá dúhá xii-o, sá tá dàcuíta nihnu ñaha xii-o cuáháⁿ ní cùu. Te mee-o sàni iní-ó càda-o nchaa nacuáa càháⁿ Yǎ Ndiǒxí, dico núu nchaa sá cuèhé

sá dúhá ná cùnuu-xi taxi tnuní ñáhá-xí xì-o, te ñiu-ni nchaa xíáⁿ cada-o.

8

Ñáyiú quide nchaa nacuaá càháⁿ Espíritú Yá Ndiöxí

¹ Te vitna nchaa nchoo ñáyiú tnàhá tnúhu ndihi Xítohó Jesucrístú vá cuíta nihnu-gá-ó, chi ñá túú-gã ndécú-ó ìchi cuehé ichi duha, chi mee-nã nchaa nacuaá càháⁿ Espíritú Yá Ndiöxí quidé-ó.

² Te Espíritú Yá Ndiöxí-ã táxi tnùní ñáhá-xí xì-o, te ducaⁿ chi ndècu ndihi-o Xítohó Jesucrístú, te sá dúcáⁿ tàxi tnuní ñáhá Espíritú-gá xii-o nõu xíáⁿ ñá túú-gã táxi tnùní ñáhá ñi ìⁿ-gá sá cuèhé sá dúhá xì-o, te ducaⁿ quide Espíritú-gá cuendá sá vã cuíta nihnu-o, te ñiu-ni Espíritú-gá quidé-xí cuendá sá nchóó ndùu táhú-ó cùndecu-o ndihi-gá ni caa ni quíhíⁿ.

³ Te nchoo ñã ní ndàcu-o cada-o nchaa nacuaá càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuaá cada-o cùndecu-o, nõu xíáⁿ tnúhu-áⁿ ñã túú ní ñihí ndéé-xí càda-xí cuendá sá nchóó vã cuíta nihnu-o. Dico Yá Ndiöxí ní tendaha-gã Déhe mee-gã ní quixi ñuyíú-a, te Yaá-áⁿ cúú-gã ìⁿ ñáyiú, te càa-gã dàtná cáá ñáyiú ndècu cuéchi-xi xĩndecu ñuyíú-a, te sá cuendá nchaa cuéchi nchaa nchoo ñáyiú xĩndecu ñuyíú-a ní quixi-gá, te ndéé dàvá-áⁿ ñi quide-gá cuendá sá vã táxi tnùní ñáhá-gã ni ìⁿ sá cuèhé sá dúhá xì-o.

⁴ Te ducaⁿ ñi quide-gá cuendá nchoo nchicúⁿ nihnu-o quide-o nacuaá càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuaá cada-o, chi ñá túú-gã cúnùu ni

iiⁿ sá cuèhé sá dúhá ìní-ó, chi Espíritú Yă Ndiöxí-nă táxí tnùnì ñáhá-xí xli-o.

⁵ Te nchaa ñáyiú cùnuu nchaa sá cuèhé sá dúhá ìní-xi mee-ni xǎⁿ ñúhú ìní-yu te quidé-yu. Dico nchoo ñáyiú quide nchaa nacuáa cùní Espíritú Yă Ndiöxí ñúhú ìní-ó mèe-ni nacuáa càháⁿ Espíritú-gá-áⁿ te quide-o.

⁶ Te núu mee-ni nchaa sá cuèhé sá dúhá cùnuu ìní-ó, te cuíta nihnu-o, dico núu mee-ni nchaa tnúhu càháⁿ Espíritú Yă Ndiöxí cùnùu ìní-ó, te ío váha cuu ìní-ó cùndecu-o ndihí-gá ni caa ni quíhíⁿ.

⁷ Te nchaa ñáyiú ñùhu ìní mee-ni sá cuèhé sá dúhá cùu úhú ìní-yu Yá Ndiöxí, te ñá túú cùní-yu cadá-yu nacuáa càháⁿ-gá, te ni ñă ndácŭ-yu cadá-yu.

⁸ Te nchaa ñáyiú ducaⁿ cùnuu nchaa sá cuèhé sá dúhá ìní-xi-áⁿ ñă túú cùdíú-yu núú Yă Ndiöxí.

⁹ Te nchòhó chi ñă túú-gă cùnùu sá cuèhé sá dúhá ìní-ndó, chi mee-nă nacuáa càháⁿ Espíritú Yă Ndiöxí quidé-ndó, te ducaⁿ quide-ndo chi ndècu ndihí-ndo Espíritú-gá, te diu-ni Espíritú-gá-áⁿ ñă tendaha Xítóhó Jesucrístú véxi ndècu ndihí-o, te nchaa ñáyiú ñă túú ndècu ndihí Espíritú sá ñă tendaha Xítóhó Jesucrístú véxi ndècu ndihí-o ñă túú ndècu ndihí ñáhá-yu xii-gá.

¹⁰ Te núu ndècu ndihí-ndo Xítóhó Jesucrístú, te cuèi na cùú yiqui cùñú-ndó sá cuèndá nchaa sá cuèhé sá dúhá íó ñuyúú-a, dico ìní-ndó chi cundecu ndihí-xi Yă Ndiöxí chi ñă túú-gă cuéchi-ndo ndècu núú-gă.

¹¹ Te núu ndècu ndihí-ndo Espíritú Yă Ndiöxí Yaá ní dándótó ñàha xii Xítóhó Jesucrístú, te diu-ni-gá cada te ndoto yiqui cùñú-ndó sá tá xíta nihnu

cuáháⁿ nõu na cùú-xi, te ducaⁿ chi ndècu ndìhi-ndo Espíritú-gá.

¹² Te nchòhó ñáyi ndècu ndìhi-í ichi Xítóhó Jesucristú, ñá túú-gã tàú-ndó cùnunu ni ìⁿ sá cuèhé sá dúhá ìní-ndó nàcuáa vá cùndècu-gá-ndó ichi cuehé ichi duha.

¹³ Chi núu na cùnunu sá cuèhé sá dúhá ìní-ndó te cuíta nihnu-ndo, chi quíhíⁿ-ndó nõú ùhú núú ndàhú. Dico núu dañá-ndo mèe-ndo chindee ñaha Espíritú Yá Ndiõxí xii-ndo cuendá sá vã cùnùu-gá sá cuèhé sá dúhá ìní-ndó ñá, te nduu táhú-ndó cùndècu-ndo ndìhi-gá ni caa ni quíhíⁿ te núu ducaⁿ na càda-ndo.

¹⁴ Chi nchaa ñáyi quide nchaa nacuaa sànu ichi ñaha Espíritú Yá Ndiõxí cúú-yu déhe-gá.

¹⁵ Te Espíritú sá ñí taxi Yá Ndiõxí ndécú ndìhi-o ñá túú quide-xi sá nchóó yùhú-ó cùnunu cuechi-o núú-gã, chi Espíritú-áⁿ quidé-xí sã nchóó cùu-o déhe-gá, te ñiu-ni Espíritú-áⁿ quidé xãhaⁿ-o xì Yá Ndiõxí: “¡Yòhó Dútú Ndiõxí cúú-n Tãtá méé-ndí!” duha xãhaⁿ-o xì-gá.

¹⁶ Te ñiu-ni Espíritú-gá-ãⁿ tnàhá tnúhu-xi ndìhi ìní-ó, te càháⁿ ndáá-xi sá nchóó cùu-o déhe-gá.

¹⁷ Te sá dúcáⁿ cùu-o déhe Yá Ndiõxí xíãⁿ ní cachí-gá sá tnàhá-ó ndùu táhú-ó sã ñí nduu táhú Xítóhó Jesucristú, te ducaⁿ ndùu táhú-ó te núu na càda ndee ìní-ó ndòho-o datná ní ndoho Xítóhó Jesucristú, te núu ducaⁿ te ío cuu càhnu-o ndìhi-gá ni caa ni quíhíⁿ.

¹⁸ Te yúhú càhí-í sá ñà túú ñã cada-xi cuèi ndòho-o cuendá-gá ndécú-ó ñùyúú-a, chi ío váha càa núú ndúú táhú-ó cùndècu-o na saá nduu.

19 Te nchaandi túhú sá nǐ cadúha Yá Ndiõxí ní taxi ndecu-gá ñuyíú-a ndètu cahnu-ná-xi sáá nduu càchí-gá sá ìo càhnu cuu nchaa déhe-gá.

20 Te nchaa sá nǐ cadúha Yá Ndiõxí ní taxi ndecu-gá ñuyíú-a ní sáá nduu ñà túú-gă cúú-xí sǎ vǎha sá cúú-xí-gă. Te ñá díú mée sá nǐ taxi ndecu Yá Ndiõxí ñuyíú-a ducaⁿ ni sàni iní-xi cunduu, chi mee-gă ducaⁿ tnàhí ní cachí-gá cunduu sá sáá nduu vǎ cúú-xí sǎ vǎha sá cúú-xí-gă, dico sáá tucu nduu te nchaa xíǎⁿ cuu tucu-xi sá vǎha sá cúú-xí-gă.

21 Te nchaa sá nǐ taxi ndecu-gá ñuyíú-a vá cùndùu-gá-xi dàtná cáá-xí vitna te ni vǎ dánàa-gá, chi nduu saa-xi te ngúndecu váha-xi dàtná ngúndecu váha nchaa cue déhe-gá.

22 Te nàha-o sá ncháándi túhú sá nchító nǐ cadúha Yá Ndiõxí ndécú ñuyíú-a ndòho-xi vitna datná ndóhó ìⁿ ñadihí sa ní tnahá òré cacu déhe-xi.

23 Te ñá díú-ní nchaa sá dúcáⁿ nǐ cadúha-gá-ǎⁿ ducaⁿ ndòho-xi, chi tnàhá nchoo dùcaⁿ ndoho-o ndecu-o ñuyíú-a tucu, te nchoo sà ní nduu táhú-ó Espíritú Yá Ndiõxí Espíritú sá nǐ cachí mée-gă nduu táhú-ó dǐhnanuu. Te ío ndòho tnahá-ó ndècu-o ñuyíú-a te ndètu cahnu-ná-ó sáá nduu ndàda saa-gá yiqui cùñú-ó, te cáháⁿ-gá sá cúú-ó dèhe-gá.

24 Te Yá Ndiõxí ní quide-gá ní naníhí tàhú-ó nǔu xíǎⁿ ní ngúndecu ndíhi-o tnǔhu ndee ìní ndétú-ó sáá nduu càda-gá nàcuáa ní cachí-gá, te núu sa ndècu ndíhi-o sá ndúú táhú-ó te vá cúú cáháⁿ-ó sá cùndètu-o sá ndúú táhú-ó chi sa ndècu ndíhi-o.

25 Dico sá ndétú-ó ndùu táhú-ó cùu-xi sá vǎta cùndècu ndíhi-gá-ó, te xìni ñuhu-ni-xi cada ndee-ni iní-ó cùndetu-o ndéé sáá nduu ndùu táhú-ó sá dúcáⁿ nǐ cachí Yá Ndiõxí nduu táhú-ó.

26 Te Espiritú-gá chindee ñàha-xi xii-o nacuáa níhí ndéé-ó cùndecu-o, te nchoo ñà túú xìní-ó cǎháⁿ ndìhi-o Yǎ Ndiǒxí nàcuáa tàú-xi cunduu dico Espiritú-gá cǎháⁿ ndàhú-xi núú-gǎ cuèndá-ó cuèi òré ñǎ níhí-ó tnǎhu cǎháⁿ-ó cuèndá nchaa sá ïo cuìní-ó cǎcǎⁿ-ó núú-gǎ.

27 Te Yá Ndiǒxí sa nàha ndáá-gǎ nchaa nàcuáa sàni iní-ó, te ducaⁿ sà naha ndáá-gǎ nchaa nàcuáa sàni iní Espiritú-gá. Te Espiritú-gá cǎháⁿ ndàhú-xi núú-gǎ cuèndá nchoo ñǎyiu yìndaha-gǎ, te cǎháⁿ ndàhú-xi núú-gǎ nàcuáa cuìní mée-gǎ cunduu.

Nchaa sá ná càda ñaha ñáyiu te vá ndácǔ-yu nàdatùhú-yu iní-ó chi ndacu nahi-ni-o yǎha-o nchàa sá ná cǎdá ñàhá-yu

28 Te sa nàha-o sá Yǎ Ndiǒxí quidé-gǎ sá ncháá sǎ yǎha-o ndècu-o ñuyíú-a cùu-xi sá vǎha sá cúú-xi nchòo cue ñáyiu cùu iní ñáhá xii-gǎ, chi cùu-o ñáyiu ní cǎháⁿ-gǎ cundecu ndìhi-gǎ dàtná ní cachí iní mée-gǎ.

29 Te ndéé cútnàhá vátá ngǎva-gǎ ñuyíú, te Yá Ndiǒxí sa nàha-gǎ nándi cùu ñáyiu cundecu ndìhi-gǎ, te ðiu-ni ndéé dàvá-áⁿ ñí cachí-gǎ sá ñáyiu-áⁿ cunduu váha iní-yu dàtná váha iní Déhe mee-gǎ, te ducaⁿ ñí cachí-gǎ cuèndá sá Dèhe mee-gǎ-áⁿ cunuu-gǎ núú nchàa ñáyiu cundecu ndìhi-gǎ.

30 Te nchaa ñáyiu ducaⁿ ñí cachí-gǎ cundecu ndìhi-gǎ ndéé cútnàhá vátá ngǎva-gǎ ñuyíú cǎháⁿ ñáhá-gǎ xii-yu vitna, te nchaa ñáyiu ducaⁿ cǎháⁿ-gǎ cǎchí-gǎ sá ñà túú-gǎ cuéchi-yu ndècu núú-gǎ, te ðiu-ni ñáyiu-áⁿ cachí-gǎ sá ïo cǎhnu cúú-yu.

31 Te vitna ní cutnùní iní-ó, te ñá túú nǎgá cani iní-ó, chi Yá Ndiǒxí ndécú ndìhi ñaha-gá xii-o, te vá yǎo ìⁿ-gá ndacu quehdé nihnu cuendá sá vǎ chíndèè ñaha-gá xii-o.

32 Te Yá Ndiǒxí ñá túú ní cùdí iní-gá Déhe-gá sá cùú-gá cuendá nchaa nchoo ñǎyiu xǐndecu ñuyíú-a, te sá dúcáⁿ ndéé Déhe-gá ñá túú ní cùdí iní-gá xǐǎⁿ cútnùní iní-ó sǎ táxí-gǎ nchaandi túhú sá xíní ñùhu-o.

33 Te vá yǎo ìⁿ ndacu cacáⁿ cuéchi núú Yǎ Ndiǒxí cuendá nchaa ñǎyiu ní cachí-gá cundecu ndìhi-gá te núú ná cúú cuéchi-yu ndècu. Chi mee-gǎ cǎchí-gá sá ñà túú ndècu cuéchi-yu núú-gǎ.

34 Te vá yǎo ìⁿ ndacu daquìhíⁿ ñáhá xì-o núú ùhú núú ndàhú, chi Xítóhó Jesucristú ní xíhí-gá te ní ndoto-gá, te cuándaa-gá núú ndécú Dútú Ndiǒxí núcǎo-gá xio cùha-gá, te ducaⁿ ìo cùnuu-gá, te yàcáⁿ cǎháⁿ ndàhú-gá núú Dútú Ndiǒxí cuendá-ó.

35 Te vá yǎo ìⁿ ndacu cada ñaha xì-o ìⁿ sá ñà túú vǎha cuendá sá vǎ cúú ìní ñáhá-gǎ Xítóhó Jesucristú xii-o, te ni tnúndòho tnúhu ndàhú, te ni sá ndìhú iní-ó ñǎ cútnùní iní-ó nǎsa cada-o cǎcu nihnu-o ìⁿ sá ná yǎha-o, te ni nchàa sá cǎdá ñaha ñǎyiu sá cuendá-gá, te cuèi-ni sá vǎ ñìhí-ó sǎ cǎhó sǎ cǎxí-ó, te cuèi-ni sá vǎ ñìhí-ó dǎo cuihnu-o, te cuèi ndècu-ná-ó sǎ yǎha-o ìⁿ sá yǎha-o, te cuèi sa ndècu-ná-ó sǎ cǎhí ñáhá-yu, dico Xítóhó Jesucristú vá dáǎá ndéé-gá sá cúú ìní ñáhá-gǎ xii-o.

36 Te quee ndáá-xi nàcuáa ní cǎháⁿ ìⁿ téé ní xóo cǎháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha ñí ngódó tnùní núú tütú-gá núú cǎchí-xi:

Yòhó Dútú Ndiǒxí nchaa-ni nduu nchaa-ni

òré cuìní ñáyiú cahni ñàhá-yu xii-ndí sá
cuèndá-n,
te cächí-yu sá cúú-ndí dàtná cue mběé cue quiiti sa
ndècu túha-ná cahní-yu.

Duha ní cachí téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá-áⁿ, te ducaⁿ
ní ngódó tnùní núú tütú-gá.

³⁷ Te cuèi ducaⁿ nãndi sá ná càda ñahá-yu xii-o,
dico vá ndácú-yu nadatùhú-yu iní-ó chi ndacu
nahi-ni-o yãha-o nchàa sá dúcáⁿ ná càda ñahá-yu
xii-o, te ducaⁿ chi Xítóhó Jesucrìstú Yaá ío cùu iní
ñáhá xii-o ndecu ndihí ñaha-gá chíndèe ñaha-gá.

³⁸⁻³⁹ Te yúhú cútnùní ndáá iní-í sá ñi ìⁿ sá ío ñuyíú-a
vá ndácú-xí càda-xi cuendá sá vã cúú iní ñáhá-gã
Yã Ndiõxí xii-o, te ni sã cúú-ó, te ni sã cùndècu-o
ñuyíú-a, te ni ìⁿ espíritú sá ío cùnūu cundihí yucu
ñávãha te ni ìⁿ dava-gá cue espíritú cùndihí-xi vá
ndácú-xí càda-xi cuendá sá vã cúú iní ñáhá Yã
Ndiõxí xii-o. Te ni sã cúú ñùyíú-a vitna, te ni sã
cúú ndèe cuèé-gá, te ni ìⁿ sá ndécú àndiú, te ni ìⁿ sá
ndécú ñùyíú-a, te ni ìⁿ sá ñi cadúha mee Yã Ndiõxí,
ni ìⁿ xíãⁿ vá ndácú-xí càda-xi cuendá sá vã cúú iní
ñáhá-gã xii-o chi ndècu ndihí-o Xítóhó Jesucrìstú
Yaá cúú Xítóhó-ó.

9

*Yá Ndiõxí ní cachí-gá sá ñáyiú isràel cuú-yu ñáyiú
canchicúⁿ nihnu ñaha xii-gá*

¹ Te yúhú càháⁿ ndáá-í chi cùu-í ìⁿ téé ndècu
ndihí Xítóhó Jesucrìstú, te ndècu ndihí-í Espíritú Yã
Ndiõxí nūu xíãⁿ cútnùní iní-í sá càháⁿ ndáá-í.

² Te nchaa-ni nduu nchaa-ni òré ío ndihú iní-í, te
ducaⁿ-ni ío quìde úhú-xi iní-í

³ sá cuendá nchaa ñáyiú cùu ndi mee-í. Te núu òicó cúú-xí ìⁿ sá chíndèe ñaha xií-yu nucúndecu váha-yu núú Yá Ndiòxí ñá, te dàña-í mée-í dàcuíta nihnu ñaha Xítóhó Jesucristú núu òicó sá cúú.

⁴ Te nchaa ñáyiú cùu ndi mee-í-áⁿ cúú-yu ñáyiú isràél, te Yá Ndiòxí ní cachí-gá sá cúú-yu déhe-gá, te ní quide-gá nàcuáa ní cutnùní iní-yu sá ìo càhnu cuu-gá, te ní cáháⁿ ndáá-gá núú-yu nàcuáa cada ñaha-gã xií-yu, te ní xáhaⁿ-gã xii ndí Moisés ní chídó tnùní ndí nàcuáa cadá-yu cundecú-yu. Te ní xáhaⁿ-gã xií-yu nàcuáa cadá-yu cada càhnu ñahá-yu xii-gá, te ní xáhaⁿ tùcu-gá xií-yu nchaa nàcuáa cada-gá ndéé cuéé-gá.

⁵ Te nchaa ñáyiú-áⁿ cúú-yu ñaní tnáhá nchàa cue téé ní cunuu ní xíndecu ndéé sanaha, te òiu-ni ñaní tnáhá-yu cùu Xítóhó Jesucristú Yaá ní tendaha Dütú Ndiòxí ní quixi ñuyíú-a, te tnáhá-gá cúú-gã Ndiòxí te ìo cùnuu-gá, te nchaa nduu nchaa quíú ìo càhnu cuu-gá. Te ducaⁿ na cùnduu.

⁶ Te vá càchí-ó sã Yá Ndiòxí ñá túú ní quide-gá nchaa nàcuáa ní cachí-gá cada-gá cuendá sá ñà túú sàndáá iní ñáhá dàva ñáyiú isràél xii-gá. Te sá dúcáⁿ xíquide dáva-yu te ñá túú quidé-yu nàcuáa tàú-xi cadá-yu sá cúú-yu ñáyiú isràél. Te ñáyiú ducaⁿ xíquide-áⁿ cúú-yu ñáyiú ñá túú cùu cuendá ñáhá Yá Ndiòxí.

⁷ Te cuéi ncháá-yu cùú-yu ñaní tnáhá ndíi Àbrahám òico ñá túú quidé-yu nchaa nàcuáa tàú-xi cunduu cadá-yu sá cúú-yu ñaní tnáhá ndíi. Te Yá Ndiòxí ní xáhaⁿ-gã xii ndí Àbrahám: “Nchaa cue ñaní tnáhá tẽ Isàác téé cùu déhe ducuⁿ-n, mee-ni cué ñáyiú-áⁿ cuu ñaní tnáhá-n”, duha ní xáhaⁿ-gã

xii ndíi Àbrahám.

⁸ Te xiǎⁿ cútnùnì iní-ó sǎ ñǎ ncháá ñǎyiu cùu ñanì tnháá ndíi Àbrahám cúu-yu ñáyiu cùu cuendá Yǎ Ndiǒxí, chi mee-ni ñáyiu sàndáá iní nàcuáa ní cáháⁿ-gá cada-gá, ñáyiu-áⁿ cúú cuendá-gá.

⁹ Te duha ndùu tnúhu ní xáhaⁿ Yǎ Ndiǒxí xii ndíi Àbrahám: “Sáá nduu te yúhú cada-í te coo ìⁿ déhe-n ndìhì ñadihì-n tǎ Sǎrá”, duha ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi.

¹⁰ Te ñá díú-ní xiǎⁿ ní quide Yá Ndiǒxí, chi tnháá ní ndatnúhu-gá ndìhì ndíi Rèbecá cútnàhá vitna ñùhu úú déhe ndíi ndìhì ndíi Isàác téé ní cuu ñanì tnháá-ó nì xíndecu ndéé sanaha.

¹¹⁻¹³ Te cútnàhá vitna ñùhu-gá déhe ndíi Rèbecá, cútnàhá vátá cádá-gǎ-güexi ni ìⁿ sá cuèhé sá dúhá, te ni ìⁿ sá vǎha, ní xáhaⁿ Yǎ Ndiǒxí xii ndíi: “Déhe-n tée díhna na càcu te téé-áⁿ tñii-dé nchaa tnúhu cáháⁿ déhe-n tée cùu uú ná càcu”, duha ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi Rèbecá. Te ní queue ndáá-xi nàcuáa ní cáháⁿ Yǎ Ndiǒxí núú tütú-gá núú càchí-xi: “Té Jácób ní cuu váha iní-í núú-dě, te té Esàú ñá túú ní cùu váha iní-í núú-dě”, duha càchí-gá núú tütú-gá. Te ducaⁿ ñǎ cuu chi ducaⁿ ñǎ cachí méé-gǎ cunduu sá càháⁿ-gá nchaa ñáyiu cuiní méé-gǎ, te ñá díú cuendá ìⁿ chùuⁿ quidé-yu càháⁿ ñáhá-gǎ xií-yu.

¹⁴ Te vá cúú tnháí cáháⁿ-ó sǎ Yǎ Ndiǒxí ñá túú quide váha-gá sá dúcáⁿ quide-gá chi mee-gǎ ío ndáá quidé-gǎ!

¹⁵ Te mee-gǎ ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi Moisés: “Cundàhú iní-í chindee-í mee-ni cuè ñáyiu càchí iní-í”, duha ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi.

¹⁶ Te xiǎⁿ cútnùnì iní-ó sǎ cundàhú iní-gá ñáyiu chi ducaⁿ cuiní méé-gǎ cunduu, dico ñá

túú cùndahú iní ñáhá-gă xií-yu cuendá sá dúcáⁿ cuení-yu cada-gá, te ni ñà túú cùndahú iní ñáhá-gă xií-yu cuendá sá ïo ndùcu ndeé-yu quidé-yu ñⁿ sá quidě-yu.

¹⁷ Te núú tütú Yă Ndiöxí càháⁿ-xi nàcuáa ní xáhaⁿ-gă xii téé ní cuu Faràón téé ní xíndaha nàcióⁿ Ègiptú, te duha ní xáhaⁿ-gă: “Yúhú ní quide-í yíndàha-n ñáyíu cuendá cada-í títí ní núú să cáda-í núú-n cuendá cutnùní iní-n să ïo càhnu cuu-í, te ducaⁿ nchaa ñáyíu ñuyíú cutnùní iní-yu sá yúhú cúu-í Ndiöxí”, duha ní xáhaⁿ-gă xii téé ní cuu Faràón.

¹⁸ Te xiáⁿ cútnùní iní-ó să Yă Ndiöxí cùndàhú iní-gá mee-ni cuè ñáyíu càchí iní méé-gă, te ducaⁿ ndàda dí-gá iní nchaa ñáyíu càchí iní méé-gă ducaⁿ càda-gá.

¹⁹ Te sá dúhá càháⁿ-í te dava-ndo quèsaha-ndo: “Ná cuendá Yă Ndiöxí dácàa-gá cuéchi díquí ñáyíu núu ni ñⁿ-yu ñá ndácũ-yu quehndé nihnú-yu cuendá sá vă cáda Yă Ndiöxí nàcuáa cuení-gá”, quésaha-ndo.

²⁰ Te chí cuăha cuendá sá dícó ñáyíu ñuyíú-a cùu-ndo te ñá túú ndùu váha-xi sá nchòhó cáháⁿ-ndó ñⁿ tnúhu sá ñà túú ndùu váha sá cúú-xí Yă Ndiöxí. Te duha na càháⁿ-í núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-gá-ndó nàcuáa ndùu tnúhu càháⁿ-í. Te ñá túú xíní-ó să ñⁿ quídí ñuhu cúñaha-xi xì ñáyíu ní cadúha ñaha xì-xí: “Ná cuendá duha ní cadúha ñaha-n xì-í”, cúñaha-xi.

²¹ Chi ñáyíu càdúha nchaa quídí-áⁿ cuu-ni cadúha-yu ndihí ñuhu cuèi nása na cùnduu quídí cadúha-yu canehe chiúⁿ-yu, chi ñⁿ-ni ñùhu cadúha-yu quídí cánehe chiúⁿ-yu ndi tnahá nduu

sàcòo-yu vico ndihì quídi sá cǎnehe chiùⁿ-yu nduu cùtexínu.

22 Te ñiu-ni ducaⁿ quide Yá Ndiöxí, chi cuení-gá dandòho-gá ñáyiu ñá túú quide nchaa nacuáa nduu vétú iní-gá, te cada-gá nàcuáa cutnùní iní-yu sá ïo càhnu cuu-gá. Te sa ndècu túha-ná-yu sá quihíⁿ-yu núú ùhú núú ndàhú, te cuèi ducaⁿ dico ío ta quide cahnu iní-gá cuáháⁿ.

23 Te ducaⁿ quide-gá cuendá cutnùní iní nchaa ñáyiu ñuyúú sǎ ïo váha quide-gá sá cúú-xí nchàa nchoo ñáyiu cùndahú iní-gá, chi ní cachí-gá sá nchóo cuè ñáyiu cùndahú iní-gá nduu táhú-ó cùndecu-o ndihì-gá núú ïo váha cǎa ndecu-gá.

24 Te dava nchoo ñáyiu ní cáháⁿ Yǎ Ndiöxí cúú-ó ñáyiu isràél, te dava-o cùu-o ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél.

25 Te ní quee ndáá-xi nàcuáa ní xáhaⁿ Yǎ Ndiöxí xii ndíi Òseás tée ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha ñǎ chídó tnùní ndíi núú tütú-gá núú càchí-xi:

Ñáyiu ñá túú cùu cuendá-í ní cùu te nduu cuendá-í-yu,

te ñiu-ni ñáyiu-áⁿ ñà túú cùu váha iní-í núú-yu ni cùu, dico vitna cùu váha iní-í núú-yu.

26 Te ñiu-ni ñuú núú dúcáⁿ ñǎ cachí-í sá ñà túú ñáyiu cùu cuendá-í ñiu-ni ñuú-áⁿ coo ñáyiu cuu déhe yúhú Dútú Ndiöxí Yaá ndécú tǔu andíu.

Duha ní xáhaⁿ Yǎ Ndiöxí xii ndíi Òseás ní chídó tnùní ndíi núú tütú-gá.

27 Te ndíi Chàíá tée ní xóo cáháⁿ tucu tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha ñǎ cáháⁿ ndíi cuendá ñáyiu isràél, te duha ní cachí ndíi: “Cuèi cuéhé víhí

ñáyiú isràél dàtná cuéhé ñuhu cúchí làmár dico sacú-ni-yu vá quíní-yu tnúndòho tnúhu ndàhú.

²⁸ Te Yá Ndiöxí ío ndìhì cada-gá nchaa nàcuáa càháⁿ-gá ñuyíú”, duha ní cachí ndíi.

²⁹ Te ní cáháⁿ tucu ndíi nàcuáa cada-xi ndéé cuéé-gá, te ní cachí ndíi:

Yá Ndiöxí Yáá táxí tnùnì nchaandi túhú sá ío andiú ndìhì ñuyíú ñà túú ní dànaa-gá nchaa ñáyiú isràél, chi núu ni ndìhì-yu danàa ñaha-gá, te nchoo cùu-o datná ní cuu nchaa ñáyiú ní xíndecu ñúú Sòdomá ndìhì nchaa ñáyiú ní xíndecu ñúú Gòmorrá, te ndìhì-o nàa datná ní naa nchaa ñáyiú-áⁿ ní cùu.

Duha ní cachí ndíi.

Ñáyiú isràél ñá túú sàndáá iní-yu tnúhu Xítóhó Jesucrìstú

³⁰ Te sá cuèndá xíáⁿ nùu vitna càchí tnúhu-í xii-ndo sã cué ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél ñá túú ní nànducu nihnú-yu nàcuáa cadá-yu cudíú-yu núú Yá Ndiöxí, dico vitna cùdìú-yu núú-gã chi ní sàndáá iní-yu Xítóhó Jesucrìstú.

³¹ Te ñáyiú isràél nchìcúⁿ nihnú-yu tnúhu sá dánèhé ñáhá xíi-yu nàcuáa cadá-yu cudíú-yu núú Yá Ndiöxí dico ñá túú cùdìú-yu núú-gã chi ñá ndácũ-yu cadá-yu nchaa nàcuáa càháⁿ-xí.

³² Te ducaⁿ ñà túú cùdìú-yu núú Yá Ndiöxí chi ñá túú sàndáá iní-yu Xítóhó Jesucrìstú, te sàni iní-yu sá sã cuèndá mee-ni nchaa sá quidé mèé-yu cudíú-yu núú-gã, te sá dúcáⁿ quidé-yu te cùú-yu dàtná ìⁿ ñáyiú nguñenu ìⁿ yúú te ndùá-yu. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùú-yu chi ñá túú cùu váha iní-yu núú Xítóhó Jesucrìstú.

33 Te quèe ndáá-xi nàcuáa ní cáháⁿ Yă Ndiöxí ìⁿ xichi núú tütú-gá núú càchí-xi:
 Yúhú táxí ndècu-í ìⁿ téé ñuú Sìon, te cuu-dé dàtná ìⁿ yúú, te yúú-ăⁿ nguñenu ñáyiu te nduá-yu,
 te nchaa ñáyiu na quëndáá iní ñáhá xii-dé, te vá ndíxí cuèchi iní-yu sá dúcáⁿ ñí sándáá iní ñáhă-yu xii-dé.
 Duha càchí-gá núú tütú-gá.

10

1 Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihi-í ichi Xítohó Jesucristú càchí tnúhu-í xii-ndo sá cáháⁿ ndihi-í Yă Ndiöxí cuèdá ñáyiu israél, chi ìo cuìní-í sá náníhí tãhú-yu.

2 Te na cáháⁿ ndáá-í cuèdá-yu sá ìo ndùcu ndeé-yu xinu cuechí-yu núú Yă Ndiöxí, te dìcò-ni sá ñà túú quidè-yu nàcuáa cuìní méé-gă cadá-yu.

3 Chi ñá túú quide cuèdá-yu nàcuáa cuìní Yă Ndiöxí cada ñaha-gă xií-yu nàcuáa cudíú-yu núú-gă, te quide-ní-yu nàcuáa sàni iní méè-yu cudíú-yu núú-gă te ñá túú cuìní-yu tní-yu tnúhu cáháⁿ-gá nàcuáa cudíú-yu núú-gă.

4 Te Xítohó Jesucristú ní quide-gá cuèdá sá vă cúnù-gá nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te nchaa ñáyiu na quëndáá iní ñáhá xii-gá te diu-gá cada te cudíú-yu núú Yă Ndiöxí.

5 Te ndíi Moisés cáháⁿ ndíi núú tütú ndíi cuèdá ñáyiu cuìní cudíu núú Yă Ndiöxí cuèdá sá nchicúⁿ nihnú-yu nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi. Te ní cachí ndíi sá ncháá ñáyiu na càda nchaa nacuáa ní xáháⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi ní chídó tnùní ndíi te naníhí

tàhú-yu, te núu dìcò ndacú-yu cadá-yu nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi.

⁶ Dico vitna núu na quìndáá iní-ó Xítóhó Jesucristú, te cudìu-o núu Yă Ndiöxí. Te duha càchí tnúhu ní chídó tnùní ndíi núu tütú-gá: “Vá cání iní-ndó sǎ xíní ñùhu-xi cada-ndo #ⁿ sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada sá cáá tǔu-ndo àndìu te cúñaha-ndo xìi Cristú cuuⁿ-ndo ndìhi-gá núu ñùyíú-a.

⁷ Te ni vǎ cání tǔcu iní-ndó sǎ quìhíⁿ túu-ndo núú xǐndecu nchaa ñáyiu ní xíhí te cada-ndo sǎ Crìstú ndoto-gá”, duha càchí tnúhu-áⁿ sǎ vǎ dúcáⁿ càni iní-ó.

⁸ Te càchí tucu tnúhu-áⁿ: “Tnúhu Yá Ndiöxí sá ndécú ndìhi ñaha-xi xii-ndo chi sàni iní-ndó cuendá tnúhu-áⁿ te càháⁿ-ndó”, duha càchí tnúhu-áⁿ. Te tnúhu sá ndécú ndìhi-ndo-áⁿ cúú-xí tnùhu càháⁿ-ndí núú ñáyiu, te xìni ñuhu-xi sá quìndáá iní-yu tnúhu-áⁿ.

⁹ Te núu na nǔnuu-ndo càháⁿ-ndó sǎ Xítóhó Jesucristú cúú-gǎ Xítóhó-ndó, te quìndáá iní-ndó nì yuhu ni iní-ndó sǎ Yă Ndiöxí ní dándótó-gǎ Xítóhó Jesucristú, te naníhí tàhú-ndó te núu ducaⁿ na càda-ndo.

¹⁰ Te nchaa ñáyiu ducaⁿ sàndáá iní te càháⁿ-yu sá Xítóhó Jesucristú cúú-gǎ Xítóhó-yu, ñáyiu-áⁿ cúdìú-yu núu Yă Ndiöxí te nàníhí tàhú-yu.

¹¹ Te núu tütú Yă Ndiöxí càchí-xi sá nì #ⁿ ñáyiu sàndáá iní ñáhá xìi Xítóhó Jesucristú vá ndíxí cuèchi iní-yu sá dúcáⁿ sàndáá iní ñáhǎ-yu xii-gá.

¹² Te sá cúú-xí Xítóhó Jesucristú chi #ⁿ-ni cùu ñáyiu isràèl ndìhi ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràèl, chi ñìu-gá cúú-gǎ Yaá cúnùu taxi tnuní-gá nchaa ñáyiu,

te ío váha quíde-gá sá cúú-xí nchàa ñáyiú càháⁿ ndíhi ñaha xì-gá.

13 Te quèe ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yá Ndiöxí núú càchí-xi: “Nchaa ñáyiú na càháⁿ ndàhú núú Xítohó Jesucrístú sá dácăcu nihnu ñaha-gă xii-yu, te ñáyiú-áⁿ naníhí tàhú-yu”, duha càchí-xi núú tütú-gá.

14 Te ñáyiú-áⁿ vă nihí-yu nàcuáa cáháⁿ ndàhú-yu núú-gă te núú ñá túú sàndáá iní ñáhă-yu xii-gá, te ni vă nihí-yu nàcuáa cadá-yu quindáá iní ñáhă-yu xii-gá te núú vátá cündedóho-gá-yu tnúhu-gá, te ni vă nihí-yu tnúhu-gá te núú vá yôo quíhíⁿ cútnuhu ñaha xì-yu.

15 Te ni vă yôo quíhíⁿ ducaⁿ cútnuhu ñaha xii-yu tnúhu-gá te núú Yá Ndiöxí vá téndàha-gá ñáyiú quíhíⁿ cútnuhu ñaha xì-yu. Te núú tütú Yá Ndiöxí càchí-xi: “Ío vii ío váha cùu iní-ó vëxi ñáyiú dànehé ñáhá xì-o nacuáa ndùu tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó”, duha càháⁿ-xi núú tütú-gá.

16 Te ñá ncháă-yu cuiní-yu quindáá iní-yu tnúhu-áⁿ. Te ní quee ndáá-xi nàcuáa ní xáhaⁿ ndí Chàjá xii Yá Ndiöxí te duha ní xáhaⁿ ndí xii-gá: “Yòhó Dútú Ndiöxí na nàcani tnúhu-í núú-n să ío sacú-ni ñáyiú sàndáá iní-yu tnúhu càháⁿ-ndí”, duha ní xáhaⁿ ndí xii-gá.

17 Te xini ñuhu-xi sá dǐhna-gá cundedóho-yu tnúhu-áⁿ cuendá ducaⁿ te quindáá iní-yu, te tnúhu-áⁿ cúú-xí tnúhu Xítohó Jesucrístú.

18 Te vá cúú cáháⁿ-ó să ñà túú ní níhí ñáyiú isràél tnúhu-gá, chi ncháá-yu ní níhí-yu tnúhu-gá, chi núú tütú Yá Ndiöxí càchí-xi:

Cue téé ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ní cáháⁿ-güedé
 tnúhu-gá núú ñáyiú,
 te tnúhu-áⁿ ní xíté nuu-xi nihí ñuyíú.
 Duha càchí-xi núú tütú-gá.

¹⁹ Te ni vǎ càháⁿ-ó sǎ ñáyiú isràél ñá túú ní cùu
 tnuní iní-yu nàcuáa ndùu tnúhu-gá chi ní tecú
 tnùní-yu. Te ndéé sanaha ñí chídó tnùní ndíi
 Moisés nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ñáyiú isràél,
 te duha ní xáhaⁿ-gǎ xií-yu:

Yúhú cada váha-í nchaa ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú
 isràél, ñáyiú ñá túú cùtnuní iní-xi nàcuáa
 cada váha cundecu núù-í,
 te nchòhó cudééⁿ-ndó nǔú-yu te cuu cuédú
 íní-ndǒ-yu.

Duha ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xií-yu te ducaⁿ ñí chídó
 tnùní ndíi Moisés.

²⁰ Te ndíi Chàíá ñá túú tnàhí ni yùhú ndíi ní quide
 ndíi núú Yá Ndiöxí ní cáháⁿ ndíi tnúhu-gá, te ní
 cachí ndíi:

Ñáyiú ñá túú nànducu ñaha xii-í ní cùu ní naníhí
 ñáhǎ-yu xii-í,
 te ni ñà túú ndùcu tnúhu ñàhá-yu xii-í ní cùu te ní
 xiní ñáhǎ-yu.

Duha ní cachí ndíi Chàíá ní cáháⁿ ndíi tnúhu Yá
 Ndiöxí.

²¹ Te ní quide tucu ndíi núú Yá Ndiöxí ní cáháⁿ
 ndíi tnúhu-gá cuèndá ñáyiú isràél, te ní cachí ndíi:
 “Nchaa-ni nduu yìhí-í càháⁿ-í ñáyiú isràél te ñá túú
 cuíní-yu quíndáá iní-yu chi ío sàá iní-yu”, duha ní
 cachí ndíi Chàíá ní cáháⁿ ndíi tnúhu Yá Ndiöxí.

11

Cuèndá ñáyiú isràél ñáyiú naníhí tàhú

1 Te cuëi ducaⁿ dico vá càháⁿ-ó sǎ Yǎ Ndiõxí dáquèè tíhú-gǎ ñáyiú isràél chi ñiú-ni ñáyiú-áⁿ cúú cuèndá-gá, chi yúhú tnàhá-í cúú-í mei tée isràél, te ñaní tnàhá-í ní cuu ndíi Àbrahám tée ní xíndecu ndéé sanaha víhi-gá, te ñiú-ni ñaní tnàhá-í ní cuu tucu ndíi Benjàmín.

2 Te ndéé sanaha dùcaⁿ ní cachí Yǎ Ndiõxí sá nchùhú ñáyiú isràél cúú-ndí ñáyiú cùu cuendá-gá, te ñá túú dàquee tíhú ñáhá-gǎ xii-ndí, te nchòhó sa xíní-ndó nàcuáa càháⁿ-xí núú tùtú Yǎ Ndiõxí núú càchí-xi nàcuáa ní quide té Èliás ní ndacáⁿ cuéchi-dé núú-gǎ cuèndá ñáyiú isràél.

3 Te duha ní xáhaⁿ-dě xii-gá: “Yòhó Dútú Ndiõxí, ná nàcani tnúhu-í núú-n sǎ ñí sahní-yu cue tée càháⁿ tnúhu-n, te ní dátànú-yu núú xíhí quiti ndùu táhú-n, te yúhú-nǎ ní cácu-í ndécù-í dico nànducu ñahá-yu chi tnàhá-í cùmí-yu cahni ñahá-yu xii-í”, duha ní xáhaⁿ-dě xii Yá Ndiõxí.

4 Te Yá Ndiõxí ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé: “Sa ní dáquéeé ñíⁿ-í úsá mǐl cue tée cùu cuendá-í, te ñá túú nèhe-güedé sá yíñùhu núú Bàál sá càchí-yu cùu ndiõxí-yu te ñá ndàá sá ndiõxí cúú-xí”, duha ní xáhaⁿ-gǎ xii té Èliás.

5 Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu vitna chi xíndecu ñáyiú ní cáháⁿ-gá ní chìtnahá ñáhá xii-gá, te ducaⁿ ñí quide-gá chi ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xií-yu.

6 Te ducaⁿ ñí cáháⁿ ñáhá-gǎ xií-yu sá cùndàhú iní ñáhá-gǎ, te ñá díú cuèndá ñíⁿ chùⁿ quidé-yu ducaⁿ nì cáháⁿ ñáhá-gǎ xií-yu, chi núú ñíⁿ cuèndá ñíⁿ chùⁿ quidé-yu ducaⁿ nì cáháⁿ ñáhá-gǎ xií-yu ña, te ñá díú-gǎ sá cúú ñíⁿ méé-gǎ ducaⁿ nì cáháⁿ ñáhá-gǎ xií-yu te núu ducaⁿ.

⁷ Te na cǎchí tnúhu-í xii-ndo nàcuáa cùu vitna sá ñáyiú isràél cuíní-yu cudíú-yu núú Yă Ndiǒxí dico ñá ndácũ-yu, dico dava ñáyiú ní cǎháⁿ-gá ñáyiú-áⁿ cúdiú-yu núú-gă, te ñáyiú ducaⁿ ñà túú cùdiú núú-gă-áⁿ ïo ní cuu sàá iní-yu núú-gă.

⁸ Te ní quee ndáá-xi nàcuáa cǎháⁿ-xi núú tütú Yă Ndiǒxí núú cǎchí-xi: “Yă Ndiǒxí ní cachí-gá sá cùu-yu ñáyiú ïo nîi díquí-xi, chi cuëi ndèhé-yu nàcuáa cǎháⁿ tnúhu-gá dico ñá cútnùní iní-yu nàcuáa cǎháⁿ-xi, te cuëi ndèdóho-yu dico ñá túú quëe díquí-yu, te ducaⁿ-ni quidé-yu ndéé vitna”, duha cǎchí-xi núú tütú-gá.

⁹ Te ndíi Dàvíí ní cachí ndíi: Ñáyiú ïo váha ndècu te cùdíi iní-yu quidé-yu vico, dico yáha-yu dàtná yáha ïⁿ quití ngáva trampá àdi ïⁿ quití ñá cútnùní iní-xi quëe xítí ñunu, chi cuíta nihnú-yu te nacháhu-yu nchaa sá quidě-yu.

¹⁰ Te cùu-yu ñáyiú ñá túú vëdana tècú tnùní, te cùu tucú-yu dàtná ïⁿ ñáyiú ïo ndòho nchido ïⁿ sá vëe.

Duha ní cachí ndíi Dàvíí.

Ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél naníhí tàhú-yu

¹¹ Te cuëi ducaⁿ dico vá cǎchí-ó sǎ sà dúcáⁿ ñà túú ní quide ndáá ñáyiú isràél te ní xíta nihnu duúⁿ-yu, te ñáhá chi sá dúcáⁿ nî quidé-yu te ní ngúndecu ndíhi dava-gá ñáyiú tnúhu sá cǎháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-yu, te ñáyiú isràél quiní-yu nàcuáa naníhí tàhú ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, te tnàhá-yu cudíi iní-yu naníhí tàhú-yu.

¹² Te sá dúcáⁿ nî quide sàá iní-yu ñá túú ní quide ndáá-yu núú Yă Ndiǒxí, te xíáⁿ ní cuu-xi ïⁿ sá

váha sá cúú-xí ñáyiú ñihí ñuyúú, dico sáá nduu te cada ñáyiú isràél nchaa nàcuáa càháⁿ Yá Ndiöxí, te dàvá-áⁿ ío-gá váha cuu xii nchaa ñáyiú ñihí ñuyúú.

13 Te nchòhó ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél càchí tnúhu-í xii-ndo sã Yá Ndiöxí ní cachí-gá sá càháⁿ-í tnúhu-gá núú-ndó, te yúhú càchí-í sá ío càhnu cuu chiuⁿ quide-í.

14 Te duha càháⁿ-í cuèndá sá nõu cudana ìó dava ñáyiú cùu ndi mee-í cudíí ìní-yu cada váha ñaha Yá Ndiöxí xii-yu dàtná quidé váha ñaha-gã xii-ndo, te naníhí tàhú-yu.

15 Te sá cuèndá sá ñí quee tíhú ñáyiú isràél ní nacáháⁿ cáhnú ìní tnáhá ñáyiú ñihí ñuyúú ndihí Yá Ndiöxí, dico na sáá nduu núcúndecu váha ñáyiú isràél ndihí Yá Ndiöxí, te ío-gá váha tnahá ñáyiú ñihí ñuyúú, te ñáyiú-áⁿ cada iní-ó sã cúú-yu dàtná ñáyiú ní xíhí, dico dàvá-áⁿ cada tucu iní-ó sã cúú-yu dàtná ñáyiú ní ndoto chi nucúndecu váha-yu ndihí-gá.

16 Te núu sá lúhá-ní ñíⁿ tílúlú yusaⁿ càváha te ñiu-ni ducaⁿ càváha ñihí. Te núu càváha yóho ñíⁿ yutnu te ñiu-ni ducaⁿ càváha-xi ñihí-xi. Te ñiu-ni ducaⁿ sãtnahá-xi cùu ñáyiú isràél, chi ñaní tnáhã-yu ní xíndecu ndéé sanaha ñí cuú-yu ñáyiú ní cuu cuèndá ñáhá Yá Ndiöxí, te ñiu-ni ducaⁿ cùu cuèndá ñáhá-gã xii mèé-yu ndéé vitna.

17 Te ìó ñíⁿ yutnu váha nàni olívú, te dava dité yutnu-áⁿ ñí téhndé te ní nucódó dité yutnu òlívú cùtexínu, te mee-ñã yutnu òlívú váha-áⁿ ío váha quide-xi nchito dité yutnu òlívú cùtexínu-áⁿ. Te dité nchaa yutnu òlívú váha-áⁿ cúú-xí dàtná ñáyiú isràél, te nchaa dité-xi sá ñí téhndé-áⁿ cúú-xí ñiu-ni ñáyiú isràél ñáyiú ñá túú tnáhá tnúhu ndihí Yá

Ndiöxí. Te dité yutnu òlívú cùtexínu sá nǐ nucódó tñáhá-ǎⁿ cúú-xí dàtná ñáyíu ñá túú cùu ñáyíu isràél tñáhá tñúhu ndìhì Yá Ndiöxí.

¹⁸ Te vá cání iní-ndó sǎ sá dúcáⁿ ndècu váha-ndo ndìhì Yá Ndiöxí te ío cùnūu-ndo dacúúxí ñáyíu isràél, te vá dúcáⁿ cání iní-ndó chí sá cuèndá nchaa ñaní tñáhá ñáyíu isràél ní xíndecu ndéé sanaha ducaⁿ ndècu váha-ndo ndìhì Yá Ndiöxí vitna, te ñá díú sǎ cuèndá nchòhó ndécú ndìhì váha ñáyíu-áⁿ Yá Ndiöxí vitna.

¹⁹ Te cudana sàni iní-ndó te càchí-ndó sǎ ñáyíu isràél ní quee tíhǔ-yu cuèndá sá nchòhó nucuíñí-ndó nǔǔ-yu nucúndecu váha-ndo ndìhì Yá Ndiöxí.

²⁰ Te ndáá sá nǐ quee tíhǔ-yu chí ñá túú ní sàndáá iní ñáhǎ-yu xii-gá, te nchòhó ío váha cùu ndecu-ndo ndìhì-gá chí ní sàndáá iní-ndó-gǎ, dico vá càchí-ndó sǎ ío càhnu cuu-ndo, te ío váha chí cuǎha cuèndá nàcuáa cundecu-ndo.

²¹ Te cue ñáyíu isràél cúǔ-yu ñáyíu cùu cuendá-gá ní cùu te ní dáquéé tíhú ñáhǎ-gǎ xii-yu cuèndá sá ñá túú ní sàndáá iní ñáhǎ-yu xii-gá, te tñáhá nchòhó daquèe tíhú ñáhǎ-gǎ xii-ndo te núu na càda-ndo datná ní quide ñáyíu-áⁿ.

²² Te chí cáda cuèndá sá Yá Ndiöxí ío váha iní-gá, dico cùdééⁿ-gǎ núu nchaa ñáyíu ñá túú sàndáá iní ñáhǎ xii-gá, dico sá cúú-xí nchòhó cue ñáyíu sàndáá iní ñáhǎ xii-gá chí ío váha iní-gá. Te ducaⁿ-ni cùnūu váha iní-gá sá cúú-xí-ndó te núu vá dáña ndéé-ndó càda-ndo nacuáa càháⁿ-gǎ cuèndá sá ío váha iní-gá, te núu ñáhǎ te tñáhá nchòhó quee tíhú-ndó dàtná ní quee tíhú ñáyíu isràél, ñáyíu ñá túú ní sàndáá iní ñáhǎ xii-gá.

23 Dico núu ñáyiu isràél ñáyiu ní dáquéé tìhú ñáhá Yă Ndiõxí quíndáá iní ñáhă-yu xii-gá te nduu cuëndá ñáhá tùcu-gá xií-yu, te ñáyiu-áⁿ cúũ-yu dàtná dava dité yutnu òlívú sá ñí téhndé te ní nucódó tnáhá tùcu. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùú-yu te núu na quíndáá iní ñáhă-yu xii-gá.

24 Te nchòhó cúú-ndó dàtná nchaa dité yutnu òlívú cùtexínu, chi ñá díú ñáyiu isràél cúú-ndó, te dité nchaa yutnu òlívú cùtexínu-áⁿ ñí nucódó-xi núú dité yutnu òlívú váha-áⁿ. Te yáchí-gá nucúndecu váha ñáyiu isràél ndihí Yă Ndiõxí, chi cùú-yu dàtná nchaa dité yutnu òlívú váha sá ñí téhndé te ní nucódó tnáhá tùcu. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùú-yu te núu na quíndáá iní ñáhă-yu xii-gá.

Sáa nduu te naníhí tàhú ñáyiu isràél

25 Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Xítóhó Je-sucrístú, na càchí tnúhu-í xii-ndo ñⁿ tnúhu ndùu yuhu ni cuu, cuëndá sá vă cání ìní-ndó sã ïo-gá váha sàá díquí-ndó dàcúúxí ñáyiu isràél, chi dava ñáyiu isràél cúú sàá iní-yu núú Yă Ndiõxí ñini na ndihí ñáyiu ní cachí Yă Ndiõxí ngúndecu váha ndihí ñáhă-yu xii-gá, ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél.

26 Te nduu na ndihí ñáyiu-áⁿ ngúndecu váha-yu ndihí Yă Ndiõxí, te dàvá-áⁿ naníhí tàhú ñáyiu isràél chi quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ Yă Ndiõxí núú tütú-gá núú càchí-xi:

Ndàa ñuú Sión quixi Yaá cada naníhí tàhú nchaa ñáyiu,
te diu-ni Yaá-áⁿ cada-gá cuëndá sá dáñá nchaa ñáyiu isràél ichi cuèhé ichi duha.

27 Te yúhú cada càhnu iní-í nchaa cuéchi ñáyiú isràél, chi cada-í dàtná ní cachí-í ndéé sanaha. Duha càchí Yă Ndiöxí núú tùtú-gá.

28 Te sá cuèndá tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó xiăⁿ cúú ùhú iní ñáyiú isràél Yă Ndiöxí, te sá dúcáⁿ quidé-yu xiăⁿ nchòhó ní níhí-ndó tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ndó. Te ní cachí Yă Ndiöxí sá ñáyiú isràél cuu cuèndá-gá, te cùu iní ñáhá-ní-gă xií-yu, te ducaⁿ quide-gă chi ducaⁿ ñí xáhaⁿ-gă xii cue ñaní tnáhă-yu ní xíndecu ndéé sanaha.

29 Te Yă Ndiöxí ñá túú ndùu úhú iní-gá ìⁿ sá táxí-gă, te ni ñà túú ndìxi cuéchi iní-gá sá càháⁿ ñáhá-gă xii-o.

30 Te nchòhó chi ñá túú sàndáá iní-ndó Yă Ndiöxí ní cùu, dico vitna ñini ñà túú sàndáá iní ñáhá ñáyiú isràél xii-gá, te ní cundàhú iní ñáhá-gă ní dácácu nihnu ñaha-gă xii-ndo núú ùhú núú ndàhú.

31 Te vitna quidé-yu dàtná ní xóo cada nchòhó cútnàhá ñá túú ní xóo quindáá iní-ndó-gă. Dico sáá nduu te natuha ñáhá-yu xii-gá te dácácu nihnu ñaha-gă xií-yu sá cundàhú iní ñáhá-gă dàtná ní quide ñaha-gă xii nchòhó.

32 Te Yă Ndiöxí ní dáñá-gă sá dúcáⁿ cùnduu saá iní nchaa ñáyiú cuèndá cuìní-gá cundàhú iní ñáhá-gă xií-yu.

33 Te súúní văha quide ñaha Yă Ndiöxí xii-o, te ío váha xìní-gá nchaa cuéi sá ío andiú te cuéi sá ío ñuyíú-a, te ducaⁿ ío váha sáá nchaa sá xìní tnùní-gá. Te ñá ndácú-ó cùtnuní iní-ó ñá cúú nchaa sá sání iní-gá cada-gá, te ni ñă ndácú-ó cùtnuní iní-ó nàcuáa ndùu cuendá nchaa sá quidé-gă.

34 Te núú tùtú-gá càchí-xi: “Vá yóo ìⁿ cùtnuní

iní-xi nàcuáa sàni iní Yă Ndiöxí, te ni vă yõ ìⁿ ndàcu dacahu iní ñáhá xii-gá nàcuáa cáháⁿ-gá.

³⁵ Te Yă Ndiöxí ñá túú quide yica iní-gá cada-gá sá vâha sá cúú-xí ñăyiu cuendá ìⁿ sá sãñáhá-yu xii-gá chi ñá túú dùcaⁿ quide-gá”, duha càchí-xi núú tütú-gá.

³⁶ Te ducaⁿ chi mee Yă Ndiöxí ní taxi ndecu-gá nchaandi túhú sá ió ñuyíú, te diu-ni mee-gă táxí tnùní-gá nchaa sá ñí taxi ndecu-gá, te nchaa cùu-xi cuendá-gá. Te vitna chí ná càchí-ó sã ìo càhnu cuu-gá ni caa ni quíhíⁿ. Te ducaⁿ na cùnduu.

12

Cada-o nàcuáa nduu vétú iní Yă Ndiöxí

¹ Te vitna nchòhó ñăyiu ndècu ndìhi-í ichi Xítohó Jesucrístú càchí tnúhu-í xii-ndo sã Yă Ndiöxí cùndàhú iní ñáhá-gă xii-o chìndee ñaha-gá, núu xíáⁿ càháⁿ ndàhú-í núú-ndó sã dáñá-ndó mée-ndo núú ndáhá-gă, te cada iní-ndó sã cúú-ndó dàtná ìⁿ táhú sã nchító-ó ñí nduu táhú-gă. Te cuu-ndo ñăyiu váha ñăyiu cada nchaa nàcuáa nduu vétú iní Yă Ndiöxí chí ducaⁿ tàú-ndó càda-ndo sá cúú-xí-gă.

² Te vá cáncìcúⁿ nihnu-gá-ndó càda-ndo datná xíquide nchaa ñăyiu ndècu ichi cuehé ichi duha ndècu ñuyíú-a, te vá cúhúⁿ-gă iní-ndó ìchi cuehé ichi duha-án, chi mee-ñá sá vâha cuhuⁿ iní-ndó, te ducaⁿ te cutnùní iní-ndó nchàa nacuáa cuìní Yă Ndiöxí cada-ndo, te nchaa sá cuìní-gá cada-ndo cùu-xi mee-ni sá vâha, sã ìo váha ndùu vétú iní-gá, te cùu-xi nchaa sá xíní ñùhu-xi cada-ndo núú-gă.

³ Te sá cuendá chiùⁿ ní cundàhú iní ñáhá Yă Ndiöxí ní taxi-gá xii-í xíáⁿ núu na càháⁿ-í dóho-ndo vitna: Vá cání ìní-ndó ìⁿ sá ñà túú tàú-ndó càni

iní-ndó te cucahaⁿ-ndo sã ão càhnu cuu-ndo. Te nchòhó ní sándáá iní-ndó Yã Ndiõxí nũu chindee ñaha-gá xii-ndo, te vitna chí cuãha cuendá nũu ná daha núu chiùⁿ-gá ndacu-ndo càda-ndo.

⁴ Te nchoo tìtní xichi cùu yiqui cuñú-ó, te ndi dííⁿ ndì dííⁿ chiùⁿ guide-xi ìⁿ ìⁿ-xi.

⁵ Te ducaⁿ sãtnahá tucu-xi cùu nchoo ñáyiu ndècu ndihì Xítóhó Jesucristú chí cuèi ná daha tnàhá-ó dico ìⁿ-ni cùu-o ndihì-gá, te ducaⁿ mèe-o tucu ìⁿ-ni cùu-o.

⁶ Te mee Yã Ndiõxí ní cundàhú iní ñáhá-gã xii-o nĩ taxi-gá chiùⁿ taú-ó càda-o ìⁿ ìⁿ-o te chindee ñaha-gá xii-o, te xìni ñuhu-xi cada-o nacuaá ndùu chiuⁿ ní taxi-gá cada-o. Te núu ní nduu táhú-ó nũú-gã sá càháⁿ-ó tnũhu sá dácàhu iní ñáhá mèe-gá xii-o te cáháⁿ-ó nàcuáa sándáá iní-ó chindee ñaha-gá xii-o,

⁷ àdi ní nduu táhú-ó nũú-gã sá ão váha chindee-o tnàha ñáyiu-o te ñiu-ni ducaⁿ càda-o, àdi ní nduu táhú-ó dànehé-ó ñáyiu tnúhu-gá te ñiu-ni ducaⁿ càda-o,

⁸ àdi ní nduu táhú-ó nũú-gã sá dácàháⁿ-ó ñáyiu canchicúⁿ nihnú-yu ichi-gá te ñiu-ni ducaⁿ càda-o, àdi ní nduu táhú-ó nũú-gã sá cuãñaha-o xìi-yu, ñaha ñáyiu-o sã ñihí-ó ndècu ndihì-o te ñiu-ni ducaⁿ càda-o, dico ni yùhu ni iní-ó cuãñaha-o xìi-yu, àdi ní nduu táhú-ó nũú-gã taxi tnùnì-ó te ñiu-ni ducaⁿ càda-o, te ni yùhu ni iní-ó càda-o, àdi ní nduu táhú-ó nũú-gã chindee-o cuè ñáyiu ndècu ndihì tnúndòho tnúhu ndàhú te ñiu-ni ducaⁿ càda-o, te ío cudíí iní-ó càda-o chiuⁿ-án.

Nchaa nàcuáa tàú-xi cada nchaa ñáyiu ndècu ichi Xítóhó Jesucristú

9 Te cuu iní tnáhá ndìsa-ndo ìⁿ ìⁿ-ndo, te dañà-ndo nchàa sá cuèhé sá dúhá te cada-ndo mèe-ni sá vǎha.

10 Te ío cuu iní tnáhá-ndó, te cada-ndo cuendá sá ìⁿ-ní ñǎyiu cùu-ndo, te ìⁿ ìⁿ-ndo càni-gá iní-ndó cànehe yǎñuhu núú tnáhá-ndó.

11 Te nducu ndèe-ndo cada-ndo nchaa chiuⁿ tahu Xítóhó Jesucristú vá tühío-ndo, te cada-ndo nì yuhu ni iní-ndó sǎ cúú-xí-gǎ.

12 Te ío cudí^í iní-ndó cùndecu-ndo chi ní ngúndecu ndìhi-ndo tnǎhu ndee iní sá cùndècu ndìhi-ndo Xítóhó Jesucristú, te cada càhnu iní-ndó cuèi nándi na càda ñaha ñáyiu xii-ndo sǎ cuendá-gá, te vá dáñá ndèe-ndó cǎháⁿ ndìhi-ndo Yǎ Ndiǒxí.

13 Te chindee tnàha-ndo te núu ío dava nchòhó ñáyiu ndècu ichi-gá ío ìⁿ sá cúmání xii-ndo, te ío váha cuu iní-ndó còto-ndo ñáyiu véxi vehe-ndo.

14 Te cǎcáⁿ táhú-ndó núú Yǎ Ndiǒxí cuendá nchaa ñáyiu nándi quide ñaha xii-ndo, te cǎcáⁿ táhú-ndó núú-gǎ sá ná chindee ñaha-gá xií-yu te ñá díú dà cǎcáⁿ táhú-ndó núú-gǎ sá ná dàcuíta nihnu ñaha-gǎ xií-yu.

15 Te núu ío ñáyiu cùdí^í iní-xi te cudí^í iní-ndó ndìhí-yu, te núu ío ñáyiu ndìhú iní-xi te ndìhú iní-ndó ndìhí-yu.

16 Te cuu ìⁿnuu-ndo cùndecu-ndo, te vá cǎdá càhnu-ndo mee-ndo, te tnahá tnúhu-ndo ndìhi nchaa ñáyiu ndàhú iní-xi, te vá cǎní iní-ndó sǎ ìo-gá túha-ndo.

17 Te vá nánchòcáva-ndo nàchinaa-ndo ìⁿ sá quidé ñaha ñáyiu xii-ndo, te ío nducu ndèe-ndo cada-ndo mee-ni sá vǎha nàcuáa cuu váha iní ñáyiu.

18 Te ío nducu ndèe-ndo cada-ndo sá ndácú-ndó cùndecu váha-ndo ndìhi nchaa ñáyiu.

19 Te nchòhó ñáyiu ío cùu iní-í, vá cání iní-ndó nàchinaa-ndo ìⁿ sá cádá ñàha ñáyiu xii-ndo, chi cundetu-ndo sã méé Yã Ndiõxí ná nàchinaa-gá sá quidé ñàhá-yu xii-ndo, chi quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ Yã Ndiõxí núú tütú-gá núú càchí-xi: “Yúhú dandòho-í-yu chi nachinaa-í nchaa sá quidé-yu”, duha càchí-gá núú tütú-gá.

20 Te xini ñuhu tucu-xi cada-ndo nacuáa càháⁿ tucu-xi ingá xichi núú tütú-gá núú càchí-xi: “Te núú ñáyiu cùu úhú iní ñàhá xii-ndo ñá túú sã cóhó sã cáxí-yu te cuáñaha-ndo xii-yu, te núú ducaⁿ na càda-ndo te ío cucahaⁿ núú-yu”, duha càchí-xi núú tütú-gá.

21 Te núú ío ìⁿ sá quidé ñàha tnaha ñáyiu-ndo xii-ndo te vá nánchòcáva-ndo nàchinaa-ndo sá quidé ñàhá-yu xii-ndo, chi cada-ndo sã váha sá cúú-xí-yu, te ducaⁿ te vá cádá-ndó sã ñà túú tàú-ndó càda-ndo núú Yã Ndiõxí dàtná quidé-yu.

13

1 Te nchaa ñáyiu tàú-yu quindáá iní-yu nchaa cue téé cùchiuⁿ, chi Yá Ndiõxí ní cachí-gá sá cùndècu téé cùchiuⁿ ñuyíú-a, núú xíãⁿ xíndecu-güedé vitna.

2 Te nchaa ñáyiu ñá túú sàndáá iní ñàhá xii cue téé cùchiuⁿ ñá túú tnàhá iní Yã Ndiõxí sá dúcáⁿ quidé-yu, chi mee-gã ní cachí-gá sá cùndècu-güedé. Te nchaa ñáyiu ducaⁿ ñà túú sàndáá iní ñàhá xii cue téé cùchiuⁿ nacháhu-yu sá dúcáⁿ quidé-yu.

3 Te nchaa ñáyiu quide váha ñá túú yùhú-yu cue téé cùchiuⁿ chi quide váha-yu, dico nchaa ñáyiu ñá túú quide váha chi xiyùhú-yu cue téé cùchiuⁿ.

Te vitna núu nchòhó cuìní-ndó sǎ vǎ yùhú-ndó cuè tée cùchiuⁿ te chí cádá vǎha, te ducaⁿ te cáhánⁿ váha-güedé cuendá-ndó.

⁴ Te Yá Ndiǒxí ducaⁿ nǐ cachí-gá cundecu-güedé cuendá cada-güedé sá ñà túú nǎ cuu cundecu-ndo, te núu ñá túú quide váha-ndo ndècu-ndo te quiyùhú iní-ndó nǔú-güedě, chí ñá túú àuⁿ nǎ cuu ndècu ndihí-güedé tnúhu ndee ìní dandòho-güedé nchaa ñáyiu ñá túú quide váha, chí Yá Ndiǒxí ducaⁿ nǐ cachí-gá cundecu-güedé sá dúcáⁿ càda-güedé dandòho-güedé nchaa ñáyiu ñá túú quide váha.

⁵ Núu xǎⁿ ío xìni ñuhu-xi sá quìndáá iní-ndó nchàa cue tée cùchiuⁿ, te ñá díú sǎ yùhú-ndó dàndòho ñaha-güedé xii-ndo, chí cada-ndo sǎ cútnùní iní-ndó sǎ cúú-xí ìⁿ sǎ vǎha.

⁶ Chí diu cuendá xǎⁿ sàcáⁿ-ndó díhúⁿ nǔú cuè tée cùchiuⁿ, te ducaⁿ chí Yá Ndiǒxí ducaⁿ nǐ cachí-gá cundecu-güedé te diu-ná chìuⁿ ndeé-güedé ñúhú ìní-güedé.

⁷ Te nacháhu-ndo nchàa sá tàú-ndó nǔú nchàa ñáyiu tàú-ndó nǔú-xi, te cuèi díhúⁿ tàú-ndó cuendá ñuhu-ndo nǔú cuè tée cùchiuⁿ àdi nágá díhúⁿ tàú-ndó nǔú-güedě te nacháhu-ndo nǔú-güedě. Te ío-gá canehe-ndo sǎ yíñùhu núú nchàa ñáyiu cùnuu, te cáhánⁿ váha-ndo ndihí-yu.

⁸ Te vá dácuídó-ndó ndùu nacháhu-ndo sǎ tàú-ndó nǔú tnàha ñáyiu-ndo, te cuu iní tnáhá-ndó ìⁿ ìⁿ-ndo. Te núu ducaⁿ quide-ndo ndecu-ndo ña, te quide-ndo nchaa nacuéa càhánⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuéa cada-o cundecu-o.

⁹ Te duha ndùu tnúhu càhánⁿ Yá Ndiǒxí cuendá nchaa sǎ vǎ cúú càda-o: “Nchaa nchòhó cue tée vá càhánⁿ ndihí-ndo ñáyiu díhí te núu ñá díú

ñàdihí-ndó cùu-yu, te ducaⁿ-ni nchàa nchohó cue ñáyiú dîhí tucu vá càháⁿ ndîhi-ndo tēe te núu ñá díú yî-ndo cuu-güedé, te vá cáhni-ndó tnàha ñáyiú-ndo, te vá dúhú-ndó sã ndécú ndîhí-yu, te vá dácàcu-ndo cuéchi neñuú, te vá xíhó-ndó sã ndécú ndîhi tnaha ñáyiú-ndo”, nchaa xéhé càhí Yã Ndiöxí sá vã cúú càda-o. Te tnúhu-a quide-o ndîhi nchaa dava-gá tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuéa cada-o cùndecu-o, te núu quide-o ingá tnúhu sá càhí-xi: “Cuu iní-ndó nchàa tnaha ñáyiú-ndo dàtná cúú iní-ndó mèe-ndo”, duha càháⁿ tnúhu-án. Te nchaa dava-gá quidé-ó te núu quide-o nacuéa càháⁿ tnúhu-a.

¹⁰ Te nchaa ñáyiú cùu iní tnàha ñáyiú-xi te ñá túú quide úhú iní-yu tnàha ñáyiú-yu, te núu ducaⁿ cùu iní-yu tnàha ñáyiú-yu te quidé-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuéa cada-o cùndecu-o.

¹¹ Te ducaⁿ xîni ñuhu-xi cada-ndo chi sa ní cutnùní iní-ndó nàcuáa ta xîca nduu cuáháⁿ ñuyíú-a, te ní sáá nduu sá ïo xîni ñuhu-xi ndixi túu iní-ó càda-o nchaa nacuéa càháⁿ Yã Ndiöxí, chi vitna sa ní cuyatni-gá nduu nàcuaca ñaha Xítohó Jesucristú xii-o dàcúxí ndéé cùtnáhá ní sándáá iní-ó tnúhu-gá.

¹² Te cada iní-ndó sã dàtná ìⁿ niú sá sà ta cuyatni túndaá, ducaⁿ sãtnahá-xi cùu ñuyíú yíca cuéchi-a chi sa ta cuyatni nduu quixi tucu Xítohó Jesucristú, te núu xíáⁿ xíní ñuhu-xi dañ-a nchaa sá cuèhé sá dúhá te cada-o mèe-ni sá vãha, te ducaⁿ te ni ìⁿ sá cuèhé sá dúhá vã cúnù-xi taxi tnuní ñáhá-xí xii-o, te ducaⁿ te vá cúú-gã-ó dàtná ñáyiú ndècu núú néé chi cuu-ná-ó dàtná ñáyiú ndècu núú dító.

13 Te cada-o nchàa nacuáa tàú-xi cunduu cundecu-o datná tàú-xi cada ñáyiú ndècu ichi Xítóhó Jesucristú, te vá quihíⁿ-ó vico cuehé vico duha, te vá cúú-ó ñáyiú quihu, te ni vă cãháⁿ ndihí-o ñáyiú ðihí te núu ñá díú ñàðihí-ó cùú-yu, te ducaⁿ-ni cuè ñáyiú ðihí tucu vá cãháⁿ ndihí-yu téé te núu ñá díú yĩ-yu cùu-güedé, te ni vă cùndècu-o ichi díí ìní, te ni vă nãá-ó ndihí tnahá ñáyiú-o, te ni vă cúú-ó ñáyiú cuédú ìní.

14 Te vitna nchòhó dañá-ndo mème-ndo sá Xítóhó Jesucristú ná chindee ñaha-gá xii-ndo càda váha-ndo cùndecu-ndo datná quidé mème-gá ndécú-gã, te vá cãní-gã ìní-ndó càda-ndo datná ní xóo cada-ndo cùtnàhá ní cunuu nchàa sá cuèhé sá dúhá ìní-ndó.

14

Vá cuátnùhu tnahá-o nacuáa ndècu-o ichi Xítóhó Jesucristú

1 Te núu ìⁿ ñáyiú ndècu ichi Xítóhó Jesucristú ñá túú tècú tnùnì váha-yu nãcuáa cuìnì Yã Ndiõxí cadá-yu, te queheⁿ cuendá-ni-ndõ-yu te vá ténãá tnáhá-ndó ndihí-yu.

2 Chi ió ñáyiú sàni ìní sá cúú văha ìní Yã Ndiõxí sá cúú cãxí-yu nãni nihí-yu, te dava ñáyiú ñá túú cùtnunì váha ìní-yu nãcuáa cãháⁿ Yã Ndiõxí te mee-ni yücú xéxí-yu.

3 Te ñáyiú xèxi nchaa núú sã nihí-yu te vá dáquèè tíhũ-yu ñáyiú ñá túú xèxi, te ducaⁿ-ni ñáyiú ducaⁿ ñã túú xèxi-áⁿ vă cuátnùhú-yu nchaa ñáyiú ducaⁿ xèxi nchaa núú sã nihí-xi-áⁿ, chi tnáhá ñáyiú ducaⁿ

xèxi nchaa núú sǎ nihí-xi-áⁿ quéhéⁿ cuèndá ñáhá Yǎ Ndiǒxí xií-yu.

⁴ Te ñá túú ndècu ndìhi-o tnúhu ndee iní cu-atnúhu-o ñáyiú xìnu cuechì, chí mee ñáyiú cùu pa-tróðⁿ-yu tàú-yu cáháⁿ-yu te núu cùndáá ñáyiú xìnu cuechì núú-yu àdi ñá túú cùndáá-yu. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu ñáyiú xìnu cuechì núú Yǎ Ndiǒxí, chí mee-gǎ cáháⁿ-gǎ te núu nása quidé-yu, te ðiu-ni mee-gǎ cada te cundáá-yu cundecú-yu núú-gǎ.

⁵ Te na càchí tnúhu tucu-í xii-ndo sǎ ió ñáyiú càchí sǎ ió dava nduu ío cǎhnu cuu-xi, te ió tucu dava ñáyiú càchí-yu sǎ ìⁿ-ni cuu-xi nchaa-ni nduu, te xìni ñuhu-xi sǎ cùtnuní ndáá iní-yu sǎ ndáá cúú-xí nàcuáa càháⁿ-yu ìⁿ ìⁿ-yu.

⁶ Te ñáyiú cánehe íí dava nduu quidé-yu sǎ néhě-yu sǎ yíñùhu núú Yǎ Ndiǒxí, te ñáyiú càchí sǎ ìⁿ-ní cùu-xi nchaa-ni nduu quidé-yu sǎ néhě-yu sǎ yíñùhu núú Yǎ Ndiǒxí tnàhá-yu. Te ðiu-ni ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu nchaa ñáyiú xèxi nchaa nání nihí-yu, chí quidé-yu sǎ néhě-yu sǎ yíñùhu núú Yǎ Ndiǒxí, chí ndàcáⁿ táhǔ-yu núú-gǎ cuèndá nchaa sǎ nihí-yu. Te ðiu-ni ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu nchaa ñáyiú ñá túú xèxi nchaa núú sǎ nchító-ó chí quidé-yu sǎ néhě-yu sǎ yíñùhu núú Yǎ Ndiǒxí, te ndàcáⁿ táhǔ-yu núú-gǎ cuèndá nchaa sǎ nihí-yu.

⁷ Te nchoo cuèi vitna ndècu vívú-ó àdi cuèi na cùú-ó dico ñá díú cuèndá méé-ó cùú-ó.

⁸ Chí vitna ndècu vívú-ó te ndècu-o sǎ cúú-xí Xítohó Jesucristú àdi cuèi na cùú-ó dico cuú-ó ðiu-ni sǎ cúú-xí-gǎ, núu xíǎⁿ cuèi vitna ndècu vívú-ó àdi cuèi na cùú-ó dico ðiu-ni Xítohó Jesucristú cúú cuèndá ñáhá-gǎ xii-o.

⁹ Chi Xítóhó Jesucristú ní xíhí-gá te ní ndoto-gá, te vitna cùu-gá Xítóhó nchaa ñáyiú, cuèi ñáyiú xĩndecu vívú te cuèi ñáyiú ní xíhí.

¹⁰ Te nchòhó, ñá túú ndùu váha-xi cuatnuhu tnàha-ndo nacuáa ndècu-ndo ichi Xítóhó Jesucristú, te ni ñà túú ndùu váha-xi daquèe tíhú tnáhá-ndó, chi nchaa-o sáá nduu cùndecu-o núú Xítóhó Jesucristú, te mee-gă cachí-gá te núu ní quide ndáá-ó àdi ñá túú ní quide ndáá-ó.

¹¹ Te Yá Ndiõxí càchí-gá núú tütú-gá:
Yúhú Yá Ndiõxí ndécù-í càchí tñúhu ndáá-í xii-ndo
sá nchàa ñáyiú ngüñí xítí-yu núu-í,
te ncháá-yu cáháⁿ-yu sá yùhú cúu-í Ndiõxí.
Duha càchí Yá Ndiõxí núú tütú-gá.

¹² Núu xíãⁿ nchaa-o ndè dííⁿ nàcani tñúhu-o núú Yá Ndiõxí nchaa sá ñi quide-o.

Vá dácuíta nihnu tnàha-o

¹³ Núu xíãⁿ vá cuátnùhu tnaha-gá-ndó, te cada yica-ndo càda-ndo mee-ni sá vâha, te vá cáda-ndó ñⁿ sá ñà túú tàú-ndó càda-ndo cuendá sá vâ cuíta nihnu dava ñáyiú ndècu ndihí-ndo ichi Xítóhó Jesucristú.

¹⁴ Te yúhú ndécú ndihí-í Xítóhó Jesucristú te cùtnuní ndáá iní-í sá ncháá núú sá cúu càxi-o cuu-ni caxi-o te vá cúu cuèchi. Te ñáyiú sàni iní sá vâ cúu càxí-yu te núu na càxí-yu te cuu cuèchi xíí-yu.

¹⁵ Te nchòhó, te núu cuendá sá xéxí-ndó nchàa núú sá cúu càxi-ndo, cuendá xíãⁿ ñá túú-gă cúu vâha iní nchaa ñáyiú ndècu ndihí-ndo ichi Xítóhó Jesucristú, te ñá túú-gă quidé-ndó sá cúu ìní ndisa-ndõ-yu te núu ducaⁿ na càda-ndo, te núu ñⁿ sá sání ìní-ndó càxi-ndo te cùtnuní iní-ndó sá

xǎⁿ cada-xi cuíta nihnu ñáyiú ndècu ndìhi-ndo ichi Xítóhó Jesucrístú te vá cáxí-ndó xǎⁿ te núu ducaⁿ, chi Xítóhó Jesucrístú ní xíhí-gá cuèndá-yu.

16 Te núu ìⁿ sá quidé-ndó sàni iní-ndó sǎ cúú-xí ìⁿ sá vǎha, te ñáyiú càchí-yu sá ñà túú vǎha te vá cádá-ndó cuèndá sá vǎ càháⁿ cuèhé-yu cuèndá-ndó.

17 Te sá yíndàha ñaha Yá Ndiöxí xii-o xǎⁿ ío xìni ñuhu-xi cada ndáá-ó cùndecu-o, te cundecu váha ndìhi tnàha-o, te cudíí iní-ó cùndecu-o chi Espíritú-gá ndécú ndìhi ñaha-xi xii-o, te nchaa xéhé ïo-gá cúnúu dacúúxí sǎ cóhó sǎ cáxí-ó.

18 Te nchaa ñáyiú ducaⁿ quide nchaa sá ïo-gá xíní ñuhu-xi, xinu cuechí-yu núú Xítóhó Jesucrístú, te sá dúcáⁿ quide-yu te ndùu vétú iní Yǎ Ndiöxí, te cùdiú-yu núú ñáyiú.

19 Te nchoo chǐ ná ndùcu-o nacuáa cada-o cùndecu ndìhi váha tnàha-o, te nducu tùcu-o nacuáa cada-o chìndee tnúhu tnàha-o nacuáa cuíta cundáá-gá-ó núú Xítóhó Jesucrístú quíhíⁿ.

20 Te ñá díú sǎ cuèndá ìⁿ núú sǎ xéxí-ó, te dàquee tíhú-ó sǎ vǎha ní quide ñaha Yǎ Ndiöxí xii tnàha ñáyiú-o. Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ncháá-ní núú sǎ cúú càxi-o, te dìcò-ni sá ñà túú ndùu váha-xi núú sá cuèndá-ni sá cáxí-ó ìⁿ núú sǎ cúú càxi-o cuíta nihnu ìⁿ tnàha ñáyiú-o.

21 Te váha-gá sá vǎ cáxí-ó cùñú te vá cóhó ndìdí, te ni ñà túú nǎgá cada-o te núu xító-o sá xǎⁿ cada te ngúíta tnàha ñáyiú-o càdá-yu sá ñà túú vǎha, àdi xító-o sá xǎⁿ cada te ngúíta-yu caní ìⁿ caní úú iní-yu cundécú-yu ichi Xítóhó Jesucrístú, te vá cùndáá-gá-yu núú-gǎ te núu ducaⁿ na càda-o.

22 Te núu ìⁿ sá vǎha sàni iní-ó càda-o, te vá

dátũu-o nũú ñăyiu chi mee-ni nũú Yă Ndiõxí dātũu-o. Te nchoo cùu-o ñáyiu ío váha táhú-xi te núu cùtnuní ndáá iní-ó sã quidé ndáá-ó nũu nándi cùu sá quidé-ó, te cùtnuní iní-ó sã ñà díú ìⁿ cuéchi cùu-xi sá quidé-ó.

²³ Te núu nchoo sàni iní-ó sã quidé vâha-o àdi ñá túú quide váha-o òré xéxí-ó ìⁿ núú sã xéxí-ó, te cuu cuéchi xii-o te núu ducaⁿ na càda-o. Te ducaⁿ cùu cuéchi xii-o chi ñá túú ìⁿ-ni sá sání iní-ó, chi nchaa núú sã quidé-ó sàni ìⁿ sàni úú iní-ó nũu váha-ni àdi ñá túú vâha-ni, te cuu cuéchi xii-o sã dúcáⁿ quide-o.

15

Cada-o sã vâha sá cúú-xí tnàha ñáyiu-o

¹ Te nchoo ñáyiu ío váha sàndáá iní ñáhá xii Xítóhó Jesucrìstú, xini ñuhu-xi cuañaha-o tnũhu ndee iní xii ñáyiu ñá túú ñihí ndéé cùndecu ichi-gá, te vá cáda-ó mèe-ni sá cúú-xí mèe-o.

² Te cada-o sã vâha nàcuáa cuu váha iní tnàha ñáyiu-o cuendá cuu-xi sá vâha sá cúú-xí-yu, te ducaⁿ cuíta ñihí ndéé-gã-yu quindáá iní-yu Xítóhó Jesucrìstú.

³ Te Xítóhó Jesucrìstú ñá túú ní quide-gá mee-ni sã cúú vâha iní méé-gã, te ní quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tûtú Yă Ndiõxí nàcuáa ní xáhaⁿ Xítóhó Jesucrìstú xii-gá, te càchi-xi: “Nchaa ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xii-n ní xícuèhé ní xíduha ñàhá-yu xii-í”, duha càháⁿ-xi núú tûtú Yă Ndiõxí nàcuáa ní xáhaⁿ Xítóhó Jesucrìstú xii-gá.

⁴ Te ndéé sanaha ñi ngúndeé nchaa tnũhu Yá Ndiõxí núú tûtú-gá, te ducaⁿ ñi ngúndeé cuendá dacuàha-o, te tnũhu-áⁿ dánèhé ñáhá-xí cùnduu cahnu iní-ó cuèi nándi nà yâha-o cùndecu-o ichi-gá,

te sá xíí tnũhu-áⁿ te vá ndìhú-gá iní-ó cùndecu-o, te ñi-u-ni sá xíí tnũhu-áⁿ cundecu ndìhi-o tnũhu ndee iní.

⁵ Te Yá Ndiõxí quidé-gã ndécú ndìhi-o tnúhu càhnu iní, te ñi-u-ni-gá quidé-gã ñá túú ndìhú iní-ó ndècu-o. Te xicáⁿ táhù-í núú-gã sá díú-gã ná cádá te cuu ñⁿnuu-ndo cùndecu-ndo datná ní quide mee Xítohó Jesucrístú cùtnáhá ní xíndecu-gá ñuyíú-a.

⁶ Te ducaⁿ nchàa-ndo cuu ñⁿnuu-ndo, te daníhí tnáhá-ndó yóco táchí-ndó te cachí-ndó sã ño càhnu cuu Yá Ndiõxí Yaá cúú Tătă Xítohó Jesucrístú.

Ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél ní níhí-yu tnúhu Xítohó Jesucrístú

⁷ Te núu xíãⁿ chí quéhéⁿ cuendá tnáhá dàtná ní quide Xítohó Jesucrístú ní queheⁿ cuendá ñáhá-gã xii-o, te núu ducaⁿ na càda-ndo te ío cuu càhnu Yá Ndiõxí.

⁸ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sã Xítohó Jesucrístú ní quixi-gá ní quide-gá sá vãha sá cúú-xí ñáyiu isràél, te sá dúcáⁿ ñí quide-gá xíãⁿ cùtnùní ndáá iní-ó sã Yá Ndiõxí quidé-gã ñⁿ sá càháⁿ-gá, chí Xítohó Jesucrístú ní quide-gá nchaa nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiõxí xii cue ñaní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha.

⁹ Te ducaⁿ ñí quide Xítohó Jesucrístú sá vãha sá cúú-xí ñáyiu isràél cuendá nchaa ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél cachí-yu sá ño càhnu cuu Yá Ndiõxí, te ducaⁿ quèsahá-yu chí ío cùndahú iní ñáhá-gã chíndèe ñaha-gá xii-yu, te quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yá Ndiõxí núú càchí-xi:

Yúhú cachí-í sá ño càhnu cuu-n núú nchàa ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél,
te cata-í ndudú chiñuhu ñaha-í xii-n.
Duha càchí-xi núú tütú-gá

10 Te càchí tucu-xi núú tütú-gá:

Te nchòhó ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél ío chí cúdǎí
 ìní ndìhi ñáyiú isràél ñáyiú ndècu ndìhi-í.

Duha càchí-xi núú tütú-gá.

11 Te càchí tucu-xi ìngá xichi núú tütú-gá:

Nchaa nchòhó ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél chí
 càháⁿ sá ío càhnu cuu Yá Ndiöxí,

te nchaa ñáyiú na càháⁿ-yu sá ío càhnu cuu-gá.

Duha càchí-xi núú tütú-gá.

12 Te ndí Chàíá càchí tucu ndí núú tütú Yă Ndiöxí:
 Coó ìⁿ ñaní tnáhá ndì Isàí téé ní xíndecu ndéé
 sanaha,

te téé-áⁿ taxi tnùní-dé cue ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú
 isràél,

te ñáyiú-áⁿ cundee cùu cahnu iní ñáhă-yu xii-dé.

Duha ní càháⁿ ndí Chàíá càchí-xi núú tütú-gá.

13 Te xicáⁿ táhù-í núú Yă Ndiöxí Yaá ní taxi
 tnúhu ndee ìní ndécú ndìhi-o sá méé-gă ná càda
 ío cudǎí ìní-ndó cùndecu-ndo, te ducaⁿ ío váha
 cundecu ìní-ndó nǔú-gă chí sàndáá ìní-ndó-gă, te
 ducaⁿ Espíritú-gá ná càda te uuⁿ-gá uuⁿ-gá cuita
 ngúndecu ndìhi-ndo tnúhu ndee ìní quíhíⁿ sá cáda
 váha ñaha-gă xii-ndo.

14 Te nchòhó ñáyiú ndècu ndìhi-í ichi Xítohó Jesu-
 crístú cùtnuní ndáá ìní-í sá nchòhó ío váha ìní-ndó,
 te ducaⁿ ío váha cùtnuní ìní-ndó nchàa tnúhu váha,
 te ducaⁿ ío dàsahú tnáhá-ndó nàcuáa cundecu-ndo.

15 Te dava tnúhu ní chídó tnùní-í núú tütú-a
 cùu-xi tnúhu sá ío càháⁿ-í dóho-ndo, te ducaⁿ nǎ
 tee-í cuendá sá nchòhó dandàcu ìní-ndó tnúhu-áⁿ,
 te ní tee-í chí Yá Ndiöxí ní cundàhú ìní ñáhá-gă xii-í
 ní taxi-gá chùuⁿ quide-í

16 xínú cuèchi-í núú Xítóhó Jesucrìstú càháⁿ-í tnúhu-gá núú ñáiyu ñá túú cùu ñáiyu isràél. Te tnúhu-áⁿ cúu-xí tñùhu sá sánú ìchi ñaha xii-o nacuáa naníhí tǎhú-ó, te ducaⁿ dǎnehé-í ñáiyu ñá túú cùu ñáiyu isràél tnúhu Yá Ndiǒxí cuendá cuú-yu dǎtná ìⁿ sá ndúú tǎhú-gǎ, te Espíritú-gá quidé-xí cùu-yu ñáiyu cùdùu núú-gǎ, te cùu váha iní ñáhá-gǎ xií-yu.

17 Te ío váha cùu iní-í cuendá nchaa chiúⁿ quide-í sá cúu-xí Yǎ Ndiǒxí, chi Xítóhó Jesucrìstú ndécú ndìhi ñaha-gá xii-í.

18 Te mee-ni nàcuáa quide Xítóhó Jesucrìstú chíndèe ñaha-gá xii-í xǎⁿ-ni càháⁿ-í, te sá dúcáⁿ quide-gá xǎⁿ ní sándáá iní cue ñáiyu ñá túú cùu ñáiyu isràél tnúhu-gá. Te ducaⁿ chi ní chindee ñaha-gá xii-í ní cáháⁿ-í tnúhu-gá te ducaⁿ-ni ní chindee ñaha-gá xii-í ní quide-í títí núú sǎ ní quide-í núú-yu ní xiní-yu.

19 Te Espíritú Yǎ Ndiǒxí ní quide-xi ní quide-í títí núú sǎ vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada ní xiní-yu te ío ní cuñúhu-yu. Te nchaa ñuú ní sáháⁿ-í ní cáháⁿ-í tnúhu Xítóhó Jesucrìstú núú ñáiyu cuèi ndéé ñuú Jerusàlén, te cuèi ndéé distritú Íliricú, núu nchaa ñuú-áⁿ ní sáháⁿ-í ní cáháⁿ-í núú-yu tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tǎhú-ó.

20 Te ducaⁿ ío ndùcu ndee-í càháⁿ-í tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tǎhú-ó núú vǎtá nihí-gá-yu tnúhu cuendá Xítóhó Jesucrìstú, te ducaⁿ quide-í chi ñá túú cuíní-í quíhíⁿ-í cáháⁿ-í tnúhu-gá núú sà xíndecu ñáiyu càháⁿ tnúhu-gá.

21 Te quide-í nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yǎ Ndiǒxí núú càhí-xi:

Ñáyiú vátá ñihí-gá tnúhu cuendá Yaa quixi ñuyú te
 níhí-yu,
 te ducaⁿ təcú tnùní-yu tnúhu-gá.
 Duha càchí-xi núú tütú-gá.

Té Păblú cuiní-dé quíhíⁿ-dé ñuú Rómá

22 Te sá dúcáⁿ càháⁿ-í tnúhu-gá ñuu xíăⁿ ñá túú
 ní ndàcu-í quixi-í quixi coto ñaha-í xii-ndo cuéi
 ducaⁿ-ni sàni iní-í quixi coto ñaha-í.

23 Te ní cuu titní cuía ducaⁿ-ni sàni iní-í quixi
 coto ñaha-í xii-ndo, te vitna ní ndihí-í nchaa iha ní
 cáháⁿ-í tnúhu Xítohó Jesucristú núú nchaa ñáyiú.

24 Núú xíăⁿ sání ñní-í sá ndùu na quíhíⁿ-í nacióⁿ
 Èspaña te yáha cáháⁿ-í quini-í nása ndècu-ndo, te
 dàvá-áⁿ ño cudíí ñní-ó cùndecu tnaa-o, te ducaⁿ te òré
 nucúhuⁿ tucu-í ichi te cada ndee ñní-ndó chindee
 ñaha-ndo xii-í.

25 Te vitna quíhíⁿ-í ñuú Jerusalén quínehe-í
 sá ndúú tǎhú ñáyiú ndècu ichi Xítohó Jesucristú
 xĩndecu yàcáⁿ.

26 Te ñáyiú xĩndecu ichi Xítohó Jesucristú ndécú
 dìstrítú Macèdoniá, ndihí dìstrítú Acáyá ní cuu
 ñnúnú-yu ní sacáⁿ tnáhă-yu sá ndúú tǎhú ñáyiú
 ndàhú xĩndecu ichi-gá ndécú ñuú Jerusalén.

27 Te ducaⁿ tnàhí ní cudíí ñní-yu cadá-yu, te ducaⁿ
 tnàhí tàú-yu cadá-yu chindèé-yu ñáyiú xĩndecu
 ñuú Jerusalén. Te ñáyiú Macèdoniá ndihí ñáyiú
 Acáyá-áⁿ ñà túú cùú-yu ñáyiú isràél. Te ñáyiú
 xĩndecu ñuú Jerusalén cúú-yu mee-ni ñáyiú isràél, te
 ducaⁿ tàú-yu cadá-yu chi sá cuendá ñáyiú isràél-áⁿ
 ní níhí-yu tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tǎhú-yu,
 núú xíăⁿ tàú-yu chindee ñàhá-yu ndihí nchaa sá
 ñihí-yu.

28 Te sátá ná yǎha quínguáha cuèndá-í-yu sá ndúú tǎhǔ-yu, te ducaⁿ te dǎtnùnǐ quee-í quíhíⁿ-í nàcióⁿ Èspañá, te ichi yáha-í yáha cáháⁿ-í núú ndécú-ndó.

29 Te cùtnunǐ ndáá iní-í sá òré ná quèxio-í núú ndécú-ndó, te Xítóhó Jesucrístú ío chindee ñàha-gá xii-í cáháⁿ-í tnúhu-gá núú-ndó nàcuáa ío váha cundecu-ndo ìchi-gá.

30 Te nchòhó ñáyiú ndècu ndihí-í ichi Xítóhó Jesucrístú càháⁿ ndàhú-í núú-ndó sǎ ìo chindee ñàha-ndo xii-í cáháⁿ ndihí-o Yǎ Ndiǒxí cuèndá-í, te ducaⁿ càda-ndo chí ndècu ndihí-ndo Xítóhó Jesucrístú. Te Espíritú Yǎ Ndiǒxí quidé-xí cùu iní tnáhá-ó ìhíⁿ ìhíⁿ-o.

31 Te ío chí càcáⁿ táhú nǔú Yǎ Ndiǒxí sá ná còto ñàha-gá xii-í, te ñá túú nǎ cada ñàha nchàa ñáyiú ñá túú sàndáa iní ñáhá xii-gá xǐndecu distritú Jùdeá. Te càcáⁿ táhú tùcu-ndo núú-gǎ sá ncháa sǎ cànèhe-í quíhíⁿ nduu táhú ñáyiú ndècu ichi-gá ndécú ñúú Jerusàlén ío váha cuu iní-yu queheⁿ cuèndá-yu.

32 Te ducaⁿ càda-ndo cuendá sá nǔu Yá Ndiǒxí ná càchí-gá te ío cudíí ìní-í òré quexìo-í núú ndécú-ndó, te ío váha cuu iní-í cundecu ndihí ñàha tnài xii-ndo.

33 Te vitna xicáⁿ táhù-í núú Yǎ Ndiǒxí Yáa quidé ìo váha cùu iní-ó ndècu-o sá ná chindee chitúu ñàha-gǎ xii-ndo nchàa-ndo. Te ducaⁿ na cùnduu.

16

Té Pǎblú quidé ndèe iní-dé ñáyiú ndècu ñúú Ròmá

1 Te yúhú tendaha-ǐ tá Fèbé quixi-xi núú ndécú-ndó, te tnáhá-xi ndècu-xi ichi Xítóhó Jesucrístú, te quide-xi chiuⁿ Yá Ndiǒxí sá cúú-xí

ñáyiú ndècu ichi Xítohó Jesucrìstú xǐndecu ñuú Cèncreá.

² Te cuíní-í sá ïo váha cuu iní-ndó quèheⁿ cuendá-ndó-xí, chi ndècu ndihí-xi Xítohó Jesucrìstú, te cada-ndo nàcuáa tàú-xi cunduu dàtná tàú-xi cada ñáyiú ndècu ichi-gá, te ío chindee-ndo-xi te núu ná cúú sǎ xíní ñùhu-xi, chi tnàhá-xi ío chindee-xi cue ñáyiú ndècu ichi Xítohó Jesucrìstú, te tnàhá yúhú ducaⁿ ïo chindee-xi.

³ Te cúñaha-ndo ïo na càda ndee iní té Àquilú ndihí ñadhí-dé tá Prìscilá, chi ñáyiú-áⁿ ñí quide chiuⁿ-í ndihí-yu ní quide-ndí chiuⁿ Xítohó Jesucrìstú.

⁴ Chi mèe-yu ní cácu cuú-yu sá cuendá sá ñí dácácu ñàhá-yu xii-í sá ñí yáha-í, núu xǎⁿ ío ndàcáⁿ táhù-í núù-yu, te ñá díú-ní yúhú ducaⁿ ïo ndàcáⁿ táhù-í núù-yu chi tnàhá nchaa ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràèl xǐndecu ichi-gá xǐndecu nchaa xichi ducaⁿ ïo ndàcáⁿ táhù-yu núú tǎ Àquilú ndihí núú ñadhí-dé tá Prìscilá.

⁵ Te cúñaha tùcu-ndo sá ïo na càda ndee iní nchaa ñáyiú xǐndecu ichi Xítohó Jesucrìstú tàcá vehe té Àquilú ndihí tá Prìscilá dácuahá-yu tnúhu-gá, te cúñaha tùcu-ndo sá ïo na càda ndee iní té Epènetú chi tnàhá-dé ío ñùhu iní-í-dé, chi té-áⁿ cúú-dǎ té díhna nuu ñí sándáá iní tnúhu Xítohó Jesucrìstú distrítú Acáyá.

⁶ Te cúñaha tùcu-ndo sá ïo na càda ndee iní tá Màriá xíchí ndécú ndihí-ndo, xíchí ïo ndùcu ndee xinu cuechi núú Xítohó Jesucrìstú.

⁷ Te cúñaha tùcu-ndo sá ïo na càda ndee iní cue téé cùu ndi mee-í té Àndrónicú ndihí té Jùniás, chi

tnàhá-güedé ní xíhi ndíhi ñaha-güedě xii-í vecaá, te ío cùdiu-güedé núú nchàa cue téé ní táúchíúⁿ Jèsús cáháⁿ tnúhu-gá. Te díhna-gá-güedé ní sándáá iní-güedé tnúhu Xítóhó Jesucrístú dácúúxí yùhú.

⁸ Te cúñaha-ndo sǎ ná càda ndee iní té Àmpliás chi tnàhá-dé ío ñùhu iní-í-dé, te ndècu-dé tnàhá-dé ichi Xítóhó Jesucrístú.

⁹ Te cúñaha tùcu-ndo xii té Bǎnú téé cùndíhi ñaha xii-o quide-o chiúⁿ Xítóhó Jesucrístú sǎ ná càda ndee iní-dé, te cúñaha tùcu-ndo xii té Èstaquis sǎ ná càda ndee iní-dé chi tnàhá-dé ío ñùhu iní-í-dé.

¹⁰ Te cúñaha tùcu-ndo xii té Àpelés sǎ ïo na càda ndee iní-dé, chi téé-áⁿ ïo váha cùndáá-dé núú Xítóhó Jesucrístú, te cúñaha tùcu-ndo xii ñáyíu xǐndecu vehe té Aristóbulú sǎ ïo na càda ndee iní-yu.

¹¹ Te cúñaha-ndo xii té Heròdión téé cùu ndí mee-í sǎ ïo na càda ndee iní-dé, te cúñaha-ndo xii ñáyíu ndècu ichi Xítóhó Jesucrístú xǐndecu vehe té Nàrcisú sǎ ïo na càda ndee iní-yu.

¹² Te cúñaha-ndo xii tnàhá tá Trifená ndíhi tá Trifosá sǎ ïo na càda ndee iní-yu, chi tnàhá-yu quidé-yu chiúⁿ Xítóhó Jesucrístú. Te tnàhá tá Pěrsidá xíchí ndécú ndíhi-o ichi Xítóhó Jesucrístú cúñaha-ndo xii-xi sǎ ïo na càda ndee iní-xi, chi tnàhá-xi ío ndècu ndee-xi quide-xi chiúⁿ Xítóhó Jesucrístú.

¹³ Te cúñaha-ndo tnàhá té Rǔfú téé ío váha sándáá iní tnúhu Xítóhó Jesucrístú sǎ ïo na càda ndee iní-dé ndíhi nǎná-dě, chi ñaha-áⁿ quidé iní-í sǎ cúú-áⁿ dàtná nǎná-í.

¹⁴ Te cúñaha-ndo sǎ ïo na càda ndee iní té Àsíncritú, ndíhi té Flègonté, ndíhi té Hěrmás, ndíhi té Pàtrobás, ndíhi té Hěrmés, ndíhi nchaa dava-gá

cue ñáyiú ndècu ndihí-o ichi Xítóhó Jesucristú xĩndecu ndihí-güedé.

15 Te cúñaha tùcu-ndo sá ïo na càda ndee iní té Filólogo, ndihí tá Jüliá, ndihí té Nèréú, ndihí cúha té Nèréú, ndihí tá Òлимпás, ndihí nchaa dava-gá ñáyiú sàndáá iní tnúhu Xítóhó Jesucristú xĩndecu ndihí-yu.

16 Te ío yĩñùhu cada ndee iní tnáhá-ndó ìñ ìñ-ndo. Te nchaa ñáyiú tàcá nchaa iha dàcuaha tnúhu Xítóhó Jesucristú quidé ndèe iní ñáhã-yu xii-ndo.

17 Te nchòhó ñáyiú ndècu ndihí-í ichi Xítóhó Jesucristú càháⁿ-í dóho-ndo sã cádá cuendá-ndó nũu ío ñáyiú quide nacuaá vá cúú ìñⁿnuu-ndo cun-decu-ndo, chi ñáyiú-án sánú ichi ñahá-yu ìñⁿ ichi ñá túú vãha, chi ñá túú ìñⁿ-ni cuu-xi tnúhu càháⁿ-yu ndihí tnúhu sá ñĩ níhí-ndó ndècu ndihí-ndo, te ñáyiú ducaⁿ xĩquide vá ñihí tnáhá-gã-ndó ndihí-yu.

18 Chi ñáyiú-án ñà túú quidé-yu chiuⁿ sá cúú-xí Xítóhó Jesucristú, chi mee-ni sã cúú-xí mèé-yu quidé-yu, te mee-ni nchàa tnúhu sá ïo vii ío váha cuáháⁿ càháⁿ-yu òré cuáháⁿ-yu dándahú-yu nchaa ñáyiú ío yáchí sàndáá iní-xi ìñⁿ tnúhu.

19 Te nchaa ñáyiú ñihí-yu tnúhu sá nchòhó sàndáá iní-ndó tnũhu Xítóhó Jesucristú, núu xiãⁿ ío cùdíⁿ iní-í. Te cuiní-í sá nchòhó ío váha cutnùní iní-ndó nàcuáa cada-ndo mèe-ni sá vãha, te vá cání iní-ndó càda-ndo datná xĩquide nchaa ñáyiú ndècu ichi cuehé ichi duha.

20 Te Yá Ndióxi Yaá quidé ïo váha cùu iní-ó ndècu-o ío ndihí cada-gá cuendá sá sàcuíhná ñà túú-gã ná cada ñaha-xi xii-ndo, te xicáⁿ táhù-í núú

Xítohó Jesucrìstú sá ïo na chìndee chitúu ñaha-gă xii-ndo.

²¹ Te té Timùteú tée quìde ndìhi-í chùⁿ Xítohó Jesucrìstú iha quìde ndee iní ñáhá-dě xii-ndo, te tnàhá té Lùciú, ndìhi té Jàsón, ndìhi té Sosipàtér cue tée cùu ndì mee-í quidé ndèe iní ñáhá-güedě xii-ndo.

²² Te tnàhá yúhú té Tèrciú tée càdúha tutú-a cuèndá té Păblú quidé ndèe iní ñáhà-í xii-ndo, chi ìⁿ-ni cùu-o ndìhi Xítohó Jesucrìstú.

²³ Te tnàhá té Găyú tée dii vèhe-xi ndecu-í quidé ndèe iní ñáhá-dě xii-ndo, te diu-dé ní taxi nùu-dé vehe tàcá ñáyiu dàcuahá-yu tnúhu Xítohó Jesucrìstú. Te tnàhá té Èrastú tée yìndaha díhúⁿ ñùú quidé ndèe iní ñáhá-dě xii-ndo, te tnàhá té Cuărtú tée ndècu ndìhi-o ichi Xítohó Jesucrìstú quidé ndèe iní ñáhá-dě xii-ndo.

²⁴ Te xìcáⁿ táhù-í núú Xítohó Jesucrìstú sá ïo na chìndee chitúu ñaha-gă xii-ndo nchàa-ndo. Te ducaⁿ na cùnduu.

Cáháⁿ-ó sǎ ïo cǎhnu cuu Yá Ndiǒxí

²⁵ Te vitna chí ná cǎchí-ó sǎ ïo cǎhnu cuu Yá Ndiǒxí, chi mee-gă cada te ío-gá cuita níhí ndéé-gǎ-ndó cùndecu-ndo ichi Xítohó Jesucrìstú dàtná cǎchí tnúhu sá cǎháⁿ nàcuáa naníhí tǎhú-ó, tnúhu sá dánèhé-í ñáyiu cuèndá Xítohó Jesucrìstú, te nchaa tnúhu-a ìⁿ-ni cùu-xi ndìhi nchaa tnúhu sá ní cachí Yá Ndiǒxí cuu yuhu ndéé cùtnàhá ní ngáva ñuyíú, te vitna ní quee túu-xi,

²⁶ chi mee Yá Ndiǒxí ní dátũu-gá núú-ó vitna, te cǎháⁿ-ndí nàcuáa ní chídó tnùnì cue tée ní xóo cǎháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha. Te ducaⁿ tnũhu sá ndúú yùhu ní cuu ta xíté nuu-xi ñìhì ñuyíú cuǎháⁿ,

chi ducaⁿ ñ cachí Yă Ndiöxí Yaá ndécú nchàa nduu
nchaa quíú cunduu cuendá sá quìndáá iní ñáhá
ñăyiu xii-gá, te tñí-yu nchaa tnúhu càháⁿ-gá.

²⁷ ;Te ñⁿdì-ni Yá Ndiöxí cúú-gă Yaá ío sàá sá
xìní tnùnì-xi! ;Te nchaa-o chǐ ná càchí-ó sǎ ïo
càhnu cuu-gá, chi ndècu ndìhi-o Xítóhó Jesucrìstú,
te ducaⁿ-ni càda-o ñi caa ñi quíhíⁿ! Te ducaⁿ na
cùnduu. Te ío chí cádá ndèe iní-ñă vitna.

Tnúhu ní cáháⁿ yǎ ndiǒxí xito cùu uú
New Testament in Mixtec, Peñoles (MX:mil:Mixtec,
Peñoles)

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Peñoles

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Peñoles [mil], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Peñoles

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

872f7754-0986-5ecd-a059-925a708a6939